

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

---

dotycząca projektu miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300
relacji Łatkowo – Wrzosey
na terenie gminy Żnin

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA DN 300
RELACJI LATKOWO – WRZOSY
NA TERENIE GMINY ŻNIN

Autorka opracowania:

Maria Dobroń

Leszno, lipiec 2020 r.

SPIS TREŚCI

I. DANE OGÓLNE	3
1. Metoda sporządzenia prognozy.....	3
2. Informacja o zawartości, głównych celach projektu planu oraz powiązanie z innymi dokumentami	4
3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.....	8
II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	11
1. Położenie	11
2. Rzeźba terenu.....	11
3. Geologia.....	12
4. Gleby.....	13
5. Środowisko wodne.....	13
6. Środowisko biotyczne	20
7. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione, system powiązań przyrodniczych	20
8. Klimat	25
9. Powietrze	26
10. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	26
11. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu.....	28
III. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	33
1. Powierzchnia ziemi	33
2. Krajobraz.....	34
3. Ochrona środowiska wodnego	36
4. Wpływ na jakość powietrza.....	39
5. Ochrona przed hałasem.....	40
6. Promieniowanie elektromagnetyczne	41
7. Wpływ na przyrodnicze obszary chronione, różnorodność biologiczną, florę i faunę	41
8. Wpływ na zasoby naturalne.....	44
9. Wpływ na zabytki i dobra materialne	44
10. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi.....	44
11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	45
12. Alternatywne rozwiązania	45
13. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	46
STRESZCZENIE	47
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	50
Oświadczenie o spełnieniu wymagań upoważniających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko	51

I. DANE OGÓLNE

Wg art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, co wiąże się z obowiązkiem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żninie (pismo: N.NZ-42-11-25/19 z dnia 5 grudnia 2019 r.) oraz z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo: WOO.411.192.2019.KB z dnia 23 grudnia 2019 r.).

1. Metoda sporządzenia prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, w jaki sposób realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przekształci środowisko. Zmiany cech środowiska spowodowane przez różnorodne sposoby użytkowania przestrzeni, zależą od rodzaju zagospodarowania oraz cech środowiska danego terenu, w związku z czym prognozę podzielono na dwa etapy:

Etap I to analiza stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego, która pozwoliła na określenie zasobów i walorów przyrodniczych oraz istniejących problemów. Dokonując oceny stanu i funkcjonowania środowiska uwzględniono szersze tło przyrodnicze, biorąc pod uwagę powiązania przyrodnicze, a w szczególności: powiązania hydrograficzne i hydrogeologiczne oraz system obszarów chronionych, oceniając zagrożenia w zasięgu tych powiązań. Gmina Żnin posiada opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, które zostało wykorzystane dla potrzeb przedmiotowego planu, po dokonaniu niezbędnych aktualizacji.

Etap II prognozy, to ocena przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko w granicach potencjalnych wpływów oraz sposoby łagodzące potencjalne, negatywne oddziaływania. Ocenę oparto na następujących założeniach:

- jako niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyjęto odstępstwa od prawidłowej na danym terenie gospodarki jego zasobami i zasadami ochrony z uwzględnieniem przepisów, norm, specyfiki środowiska oraz powiązań z obszarami otaczającymi, funkcji terenów oraz potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- mimo, że wszystkie zachodzące w środowisku procesy są ze sobą powiązane, ze względów metodycznych zostały rozpatrzone osobno, a oddziaływanie na warunki życia potraktowano jako syntezę oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oparto się na oczywistych zależnościach pomiędzy poszczególnymi jego elementami, przedstawiając prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja jego ustaleń na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, a także na ludzi i dobra materialne

oraz dobra kultury. Do analiz przestrzennych wykorzystano system GIS – MapInfo Professional.

2. Informacja o zawartości, głównych celach projektu planu oraz powiązanie z innymi dokumentami

Rada Miejska w Żninie w dniu 25 października 2019 r. podjęła uchwałę Nr XVI/149/2019 w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Latkowo-Wrzosy na terenie gminy Żnin. Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przebiegu inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, tj. gazociągu wysokiego ciśnienia. Plan miejscowy może być sporządzany i uchwalany etapowo, a także dopuszcza się zmniejszenie zasięgu opracowania planu względem ustalonych granic terenu objętego planem miejscowym. Plan obejmuje obszar o powierzchni 83,38 ha, położony w granicach określonych na rysunku planu wzdłuż istniejącego gazociągu DN150 oraz planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia, przebiegającego przez obręb: Brzyskorzystew, Sobiejuchy, Brzyskorzystewko, Jaroszewo, Dobrylewo, Wilczkowo, Januskowo, Murczyn, Białożewin, Jadowniki Rycerskie, Kierzkowo, Wójcin.

Plan stanowi częściową zmianę:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przebiegu gazociągów wysokiego i średniego ciśnienia dla zasilania dzielnicy przemysłowo – składowej w Żninie;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach: Dochanowo, Brzyskorzystew, Sobiejuchy, Brzyskorzystewko, Sulinowo, Słabomierz, Słębowo, Jaroszewo, Żnin-Wieś;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego linii elektroenergetycznej 110 kV GPZ Pakość – GPZ Żnin na terenie gminy Żnin;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin, Etap 5 sołectwo Wójcin;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin, Etap 4 sołectwo Kierzkowo.

Na terenie objętym planem wyznacza się tereny o różnym sposobie zagospodarowania.

- MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla którego ustala się lokalizację jednego budynku mieszkalnego na każdej działce budowlanej w zabudowie wolnostojącej, lokalizacje urządzeń budowlanych. Dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych realizowanych w wydzielonej części budynku mieszkalnego, lokalizację jednego budynku gospodarczo – garażowego, jednej kondygnacji podziemnej, wiat, dojazdów oraz infrastruktury technicznej. Ustala się minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego – 50 %.

- RM (1-3) - tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, dla których ustala się lokalizację na każdej działce budowlanej zabudowy, w tym jednego budynku mieszkalnego w zagrodzie, lokalizację budynków gospodarczych, inwentarskich, garaży, budowli rolniczych, urządzeń budowlanych. Dopuszcza się lokalizację usług w rolnictwie w tym: realizowanych w wydzielonej części budynku mieszkalnego i w odrębnym budynku, jednej kondygnacji podziemnej, wiat, oraz infrastruktury technicznej. Ustala się minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego – 50 % dla terenu 1RM oraz 40 % dla terenów 2RM i 3RM.
- R (1-33) - tereny rolnicze, dla których ustala się zachowanie rolniczego sposobu użytkowania. Dopuszcza się lokalizację rowów melioracyjnych, infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych do gruntów rolnych, zadrzewień śródpolnych z wyłączeniem obszarów położonych w granicach rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, budowli rolniczych o maksymalnej wysokości do 2,5m z wyłączeniem obszarów położonych w granicach rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, stref kontrolowanych i stref ochronnych od sieci gazowej. Zakazuje się lokalizacji wiat.
- R/RL (1-5) - tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesienia, dla których ustala się zachowanie rolniczego sposobu użytkowania, dopuszczenie zalesienia z wyłączeniem obszarów położonych w granicach rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Dopuszcza się lokalizację rowów melioracyjnych, infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Zakazuje się lokalizacji wiat, budowli rolniczych.
- RZ (1-13) - tereny użytków zielonych, dla których ustala się zachowanie rolniczego sposobu użytkowania, łąk i pastwisk, zieleni naturalnej, w tym zadrzewień o charakterze śródpolnym, krajobrazowym i nadwodnym, rowów i zbiorników wodnych. Dopuszcza się lokalizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych, urządzeń wodnych, infrastruktury technicznej, zadrzewień śródpolnych z wyłączeniem terenów szczególnego zagrożenia powodzią (12RZ/ZZ, 13RZ/ZZ) oraz obszarów położonych w granicach rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- ZP - teren zieleni urządzonej, dla którego ustala się zagospodarowanie terenu zielenią urządzoną. Dopuszcza się lokalizację ciągów pieszych, pomników, zbiorników wodnych, infrastruktury technicznej. Ustala się minimalna powierzchnie terenu biologicznie czynnego - 70% powierzchni działki budowlanej.
- ZL (1-2) - tereny lasów, dla których ustala się prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu. Dopuszcza się lokalizację dróg dojazdowych do gruntów leśnych, urządzeń melioracji wodnych i urządzeń wodnych, infrastruktury technicznej.

- WS (1-5) - tereny wód powierzchniowych śródlądowych, dla których ustala się zachowanie wód powierzchniowych śródlądowych z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wodnych, infrastruktury technicznej, zieleni naturalnej.
- KD-S - teren drogi publicznej klasy ekspresowej, dla którego ustala się lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, lokalizację infrastruktury technicznej. Zakazuje się lokalizacji miejsc postojowych.
- KD-GP/Z - teren drogi publicznej klasy głównej ruchu przyspieszonego / zbiorczej, KD-G - teren drogi publicznej klasy głównej, KD-Z - teren drogi publicznej klasy zbiorczej, dla których ustala się lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, infrastruktury technicznej. Zakazuje się lokalizacji miejsc postojowych.
- KD-L (1-8) - tereny dróg publicznych klasy lokalnej, KD-D (1-8) - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, dla których ustala się lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, infrastruktury technicznej. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zieleni urządzonej.
- KDW (1-13) - tereny dróg wewnętrznych, dla których ustala się lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, infrastruktury technicznej. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zieleni urządzonej.
- KK (1-3) - tereny komunikacji kolejowej, dla których ustala się lokalizację urządzeń infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności dróg rowerowych, infrastruktury technicznej.
- G (1, 3) - tereny infrastruktury technicznej – gazownictwo, dla którego ustala się lokalizację obiektów i urządzeń sieci gazowej oraz dopuszcza się lokalizację urządzeń budowlanych. Określa się maksymalną wysokość budowli do 10 m. Ustala się minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego 0 % działki budowlanej.
- E (1-8) - tereny infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, dla których ustala się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w szczególności słupów linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV, minimalna powierzchnie terenu biologicznie czynnego – 20 %.
- Tereny położone w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oznaczono na rysunku planu symbolem odpowiednim dla przeznaczenia, zgodnie z ust. 1, oraz symbolem ZZ;

W planie ustala się zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w odniesieniu do przyrodniczych obszarów prawnie chronionych, w zakresie ochrony wód, gleb, ochrony powietrza oraz ochrony przed hałasem.

Ustala się także zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, a w szczególności obejmuje się ochroną konserwatorską strefę „W” ochrony archeologicznej.

Ustala się zaopatrzenie w wodę ze zbiorczej sieci wodociągowej, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu budowy kanalizacji dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych lub lokalizację przydomowych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie sieci gazowej ustala się:

- zaopatrzenie w gaz zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zachowanie: istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150, MOP 5,5 MPa rok budowy 1987 relacji Latkowo-Weronika, do czasu oddania do eksploatacji nowego gazociągu;
- zachowanie odgałęzień ww. gazociągu do Murczyna DN 100, MOP 5,5 MPa rok budowy 1987, do Jaroszewa DN 100, MOP 5,5 MPa rok budowy 2005, do Łabiszyna DN 80, MOP 5,5 MPa rok budowy 1987, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy;
- lokalizację urządzeń gazowniczych na terenach G (1-3);
- dopuszczenie budowy gazociągów dystrybucyjnych wysokiego ciśnienia.

Na rysunku ustalono granicę rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Lokalizację planowanego gazociągu ustala się na terenach o innym przeznaczeniu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żnin.

Projekt planu wykazuje również zgodność z Programem Ochrony Środowiska dla gminy Żnin przyjętym Uchwałą Nr XXXIV/3942017 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 30 czerwca 2017 r. W programie określono obszary interwencji, kierunki interwencji oraz konkretne działania. W odniesieniu do omawianego projektu planu znajdują zastosowanie:

- poprawa jakości powietrza poprzez wzrost udziału OZE, rozbudowa systemu ciepłowniczego w postaci ciepła systemowego, gazyfikacja gminy;
- ochrona wód (uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej);
- ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych.

Gmina Żnin posiada opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, które zostało zaktualizowane dla potrzeb niniejszego planu, a uwarunkowania wynikające z tego opracowania zostały uwzględnione podczas opracowywania omawianego dokumentu.

3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, należy odnieść się do celów i kierunków działań określonych w politykach, które odwołują się do zasady zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i wymogami środowiskowymi we wszystkich podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach. Zasadę zrównoważonego rozwoju należy traktować jako nadrzędną, z której wynikają główne cele ochrony środowiska, zarówno związane z jego ochroną bezpośrednio, jak również w powiązaniu z aspektami społeczno-gospodarczymi.

Wśród dokumentów wspólnotowych należy wymienić tu Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Jej celem jest ochrona i poprawa stanu śródlądowych wód europejskich (powierzchniowych i podziemnych) oraz ekosystemów lądowych zależnych od wody. Ostatecznym celem Dyrektywy było osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód w państwach członkowskich do roku 2015. Oznacza to (według Dyrektywy), że europejskie rzeki powinny w niewielkim tylko stopniu odbiegać od warunków naturalnych, niezakłóconych działalnością człowieka.

Dokumentem planistycznym w tym zakresie jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z dnia 6 grudnia 2016 r., poz. 1967). Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód (JCW). Teren objęty planem leży w granicach czterech JCWP, wszystkie charakteryzują się złym stanem. Trzy spośród nich są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. W związku z taką sytuacją, zgodnie z RDW, wprowadza się odstępstwa czasowe. Teren opracowania leży w granicach JCWPd W600043. Stan chemiczny oraz ilościowy JCWPd GW600043 zostały ocenione jako słabe, a JCWPd zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Będzie miało miejsce ustalenie celów mniej rygorystycznych ze względu na brak możliwości technicznych oraz przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. Taki stan związany jest z odkrywkową kopalnią węgla brunatnego (obniżenie zwierciadła wody) oraz działalnością kopalni soli (ingresja wód zasolonych i ascenzja wód słonych).

W zakresie ochrony wód plan zakłada ochronę przed zanieczyszczeniem poprzez rozwiązanie gospodarki ściekowej (odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej oraz w uzasadnionych przypadkach rozwiązania indywidualne). W celu poprawy warunków retencyjnych zachowuje się tereny otwarte (grunty orne, łąki pastwiska) na trasie gazociągu a na terenach zabudowy umożliwia się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek, jeśli warunki na to pozwalają.

Z kolei Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy zmierza do ograniczenia zanieczyszczenia do poziomów, które w stopniu minimalnym szkodzą ludzkiemu zdrowiu

i środowisku, a także w celu lepszego poinformowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach. Wg Krajowego programu ochrony powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 istotnym zadaniem jest osiągnięcie w pierwszej kolejności poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomów docelowych dla B(a)P, a także niektórych innych substancji takich jak NO₂ oraz O₃.

Kolejnym istotnym dokumentem jest „Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko – pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu – aktualizacja” przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/494/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2-16 r. roku (Dz. Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego z 4 stycznia 2016 r., poz. 66), który zakłada między innymi wdrożenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza z indywidualnych systemów grzewczych oraz budynków użyteczności publicznej, zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żnin lata 2015-2020”, którego realizacja ma na celu między innymi ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Głównym źródłem wzmożenia efektu cieplarnianego (spowodowanego przez człowieka) jest dwutlenek węgla powstający między innymi podczas spalania paliw kopalnych. Plan gospodarki niskoemisyjnej zakłada zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych. Stan jakości powietrza ma wpływ na zmiany klimatyczne. Temat ten podejmuje Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych. Głównym celem konwencji jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Podobne cele zawiera Strategia zrównoważonego rozwoju UE (KOM(2001)264. Jednym z istotnych celów jest ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrostu zużycia czystej energii oraz usprawnienie systemu transportowego i zagospodarowania przestrzennego. Podobne cele zawiera Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020.

W miejscowym planie, mając na uwadze stan powietrza oraz tendencje zmian klimatycznych postuluje się stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji, tj.: gaz, energia elektryczna lub energia odnawialna, w tym z biomasy, przy czym dopuszcza się stosowanie: kotłów na paliwo stałe o wysokiej sprawności. Dopuszcza się też stosowanie instalacji odnawialnych źródeł energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Zrealizowanie sieci gazowej ma natomiast pozytywny wymiar w skali ponadlokalnej. Gaz jest zaliczany do paliw niskoemisyjnych i pozwala na zmniejszenie wykorzystywania węgla.

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz.U.UE L 288 z 6.11.2007) wymaga przygotowania map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego. Mapy w formie cyfrowej zostały przekazane jednostkom administracji publicznej. Część terenu

objętego planem leży w granicach obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Na terenach objętych planem są to obszary, na których nie planuje się zabudowy, a w przypadku gazociągu zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne nie mają zastosowania.

Ważnymi instrumentami prawnymi służącymi ochronie przyrody i bioróżnorodności w Unii Europejskiej są: Dyrektywa 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) oraz Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa, habitatowa). Obie dyrektywy stanowią podstawę europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000. Planowany gazociąg w trakcie eksploatacji nie będzie stanowił zagrożenia dla obszaru Natura 2000. Najcenniejsze siedliska w granicach Ostoi Barcińsko – Gąsawskiej znajdują się poza terenem objętym planem.

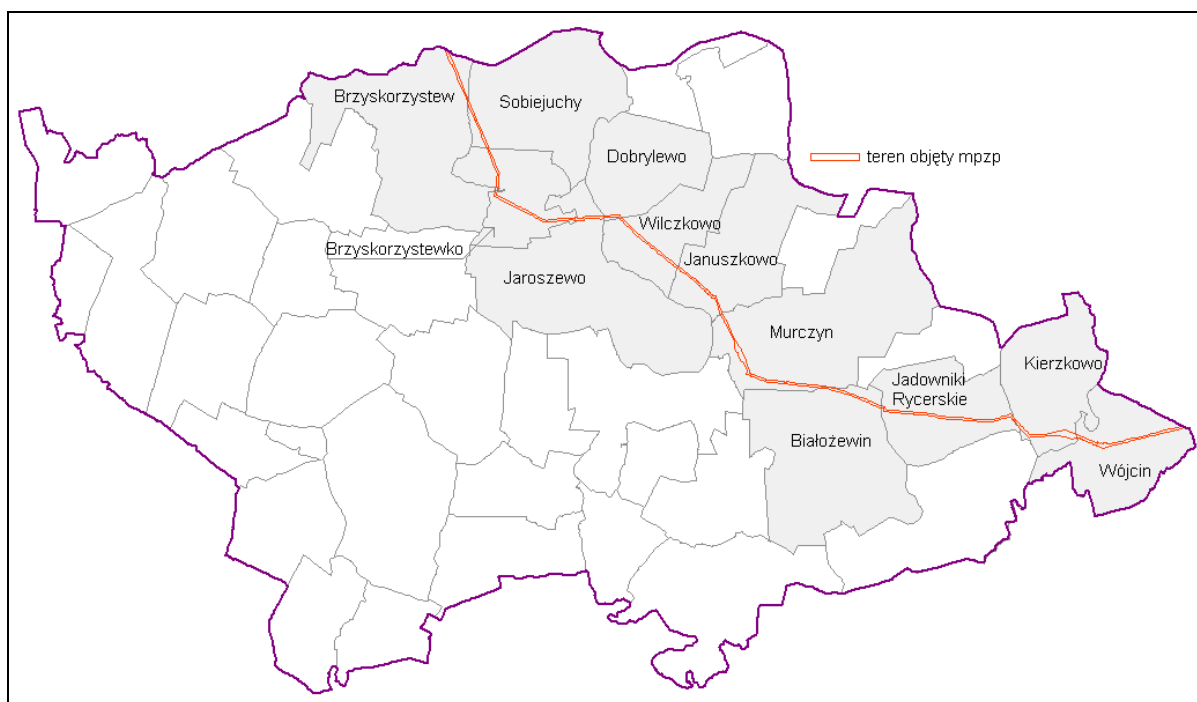
Planowany sposób zagospodarowania terenu wiąże się ze zmianami w krajobrazie. Krajobraz w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, 443 i 774), to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Taka sama definicja zawarta jest w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20.10.2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98). Realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczących negatywnych zmian w krajobrazie. Większe zmiany będą miały miejsce na etapie realizacji gazociągu, lecz będą to zmiany krótkotrwałe i odwracalne.

II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

W rozdziale tym zawarto informacje dotyczące charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Biorąc pod uwagę szersze tło przyrodnicze wskazano powiązania obszaru opracowania z otoczeniem, a w szczególności: położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, w układzie zlewni hydrograficznych oraz struktur hydrogeologicznych.

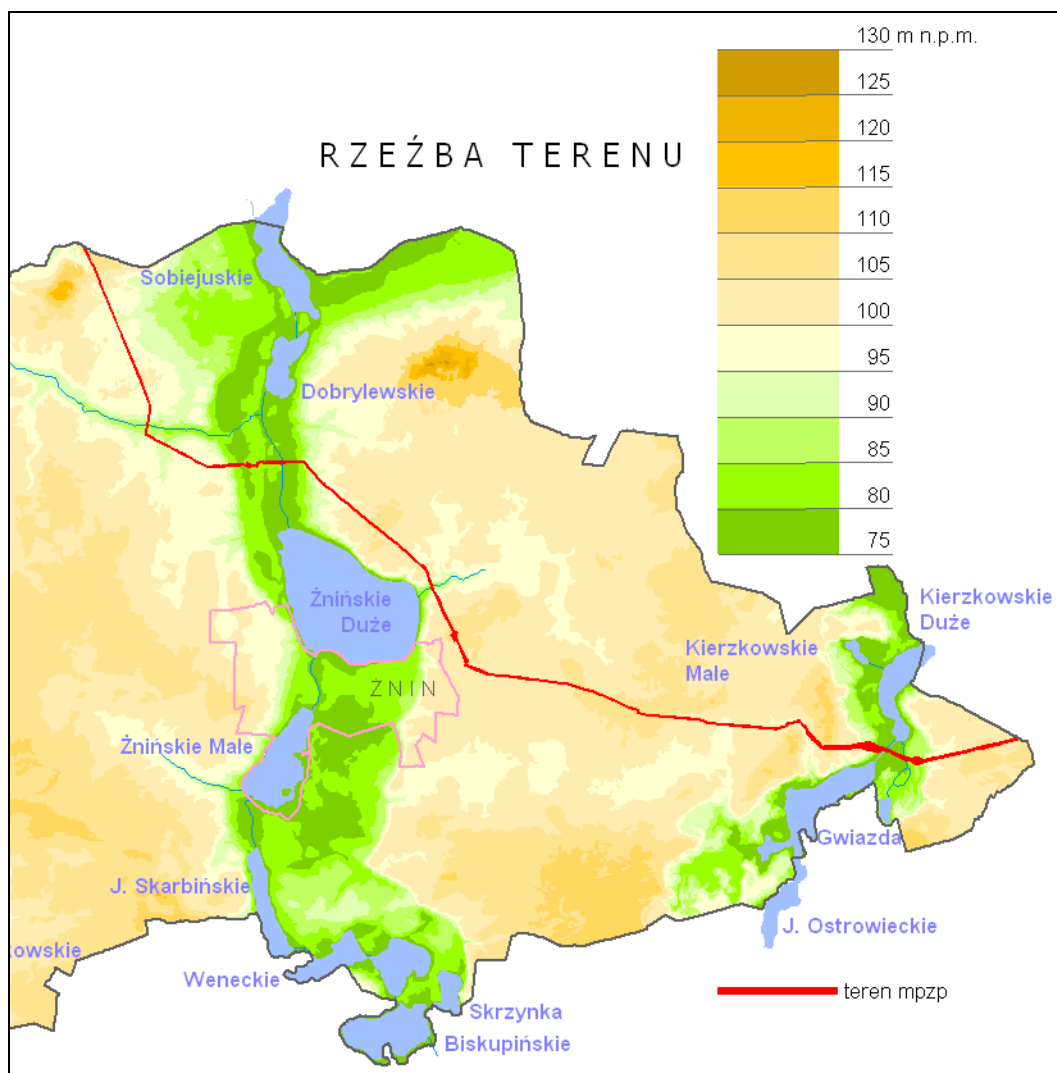
1. Położenie

Miejscowy plan wyznacza korytarz do budowy gazociągu wysokiego ciśnienia. Obejmuje obszar o powierzchni 83,38 ha, położony w granicach określonych na rysunku planu wzdłuż istniejącego gazociągu DN150 oraz planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia i przebiega przez obręby: Brzyskorzystew, Sobiejuchy, Brzyskorzystewko, Jaroszewo, Dobrylewo, Wilczkowo, Januszkowo, Murczyn, Białozewin, Jadowniki Rycerskie, Kierzkowo, Wójcin.

2. Rzeźba terenu

Według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (B. Krygowski 1961) omawiany teren leży w regionie Wysoczyzny Gnieźnieńskiej – subregionie Równiny Żnińskiej. Równina Żnińska nie jest morfologicznie monotonna. Jej powierzchnia urozmaicona jest licznymi lodowcowymi formami marginalnymi i rozcięta systemem dolin rynnowych i rzecznych.

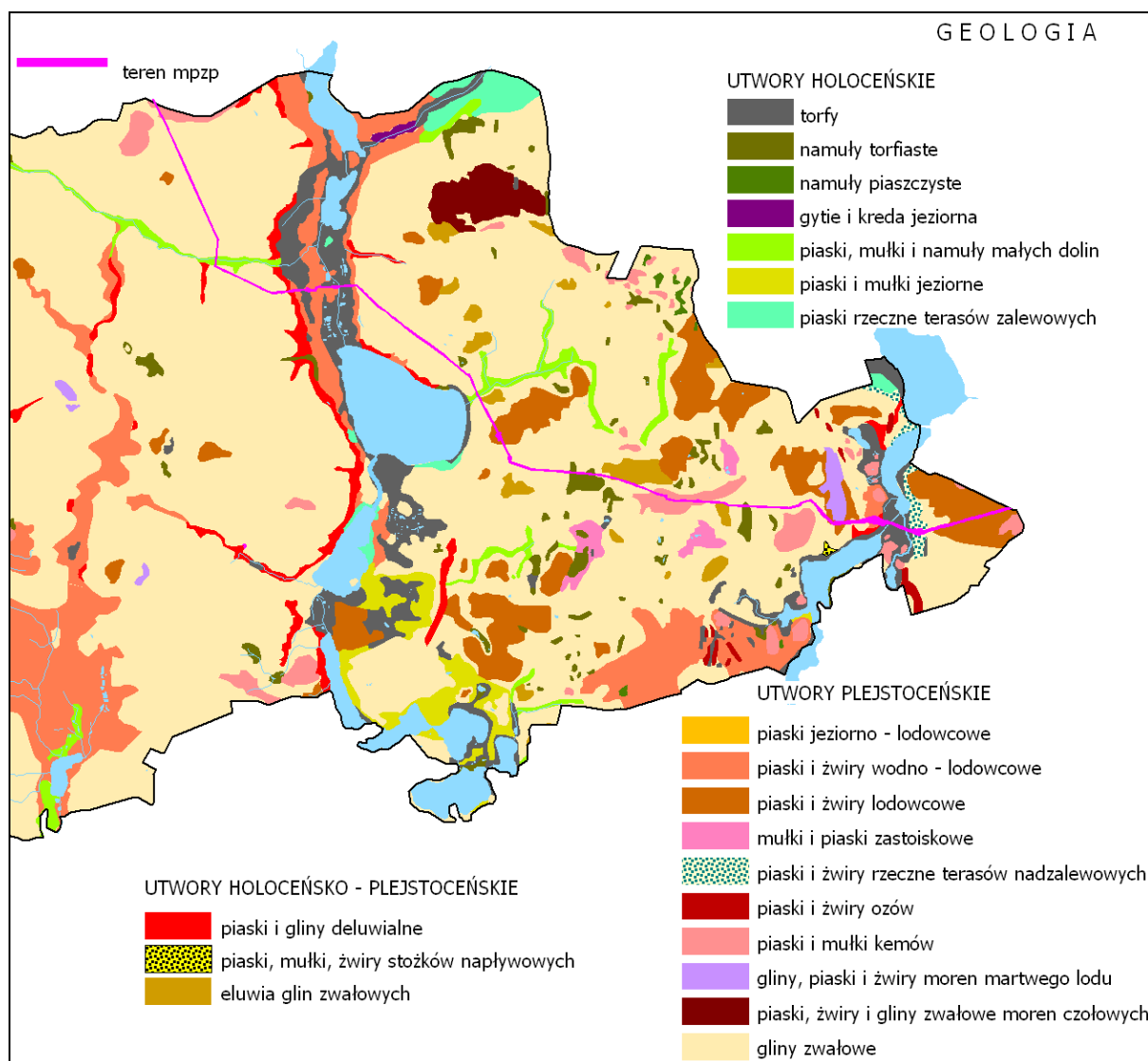
Teren objęty planem w większości przebiega przez obszary o niewielkich deniwelacjach poza doliną Gąsawki na odcinku pomiędzy jeziorami: Żnińskim Dużym i Dobrylewskim oraz doliną rynnową pomiędzy jeziorami: Kierzkowskim i Ostrowieckim. Na trasie przebiegu gazociągu rzędne wysokości bezwzględnych den dolin kształtują się w granicach od 75 do 80 m n.p.m. a obszarów wysoczyznowych zawarte są w przedziale od 95 – 110 m n.p.m.

3. Geologia

Osady czwartorzędowe pokrywają całą powierzchnię terenu objętego planem. Miąższość tych utworów jest zmienna, średnio wynosi od 30 – 60 m. Osady czwartorzędowe dzielą się na holoceniowe, plejstoceniowe oraz utwory powstałe na przełomie plejstocenu i holocenu.

Omawiany teren w większości przebiega przez tereny, gdzie w warstwie przypowierzchniowej dominują utwory plejstoceniowe w postaci glin zwałowych. Na niewielkich odcinkach pojawiają się piaski i żwiry lodowcowe, piaski i mułki kemów. Na skarpach dolin występują piaski i gliny deluwialne. Są to osady holoceniowe - plejstoceniowe powstałe z przemycia stropowych partii odsłoniętych glin zwałowych przez wody powierzchniowe lub płytkie wody gruntowe. W dnach dolin zalegają holoceniowe torfy na piaskach i żwirach wodno

– lodowcowych, a także piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych. W dnach małych dolinek cieków dominują holocenijskie piaski, mułki i namuły.

4. Gleby

Gmina Żnin, to gmina rolnicza. Wśród gruntów ornych większość stanowią gleby wysokich i średnich klas bonitacyjnych. W przypadku infrastruktury podziemnej gleby mogą być użytkowane rolniczo.

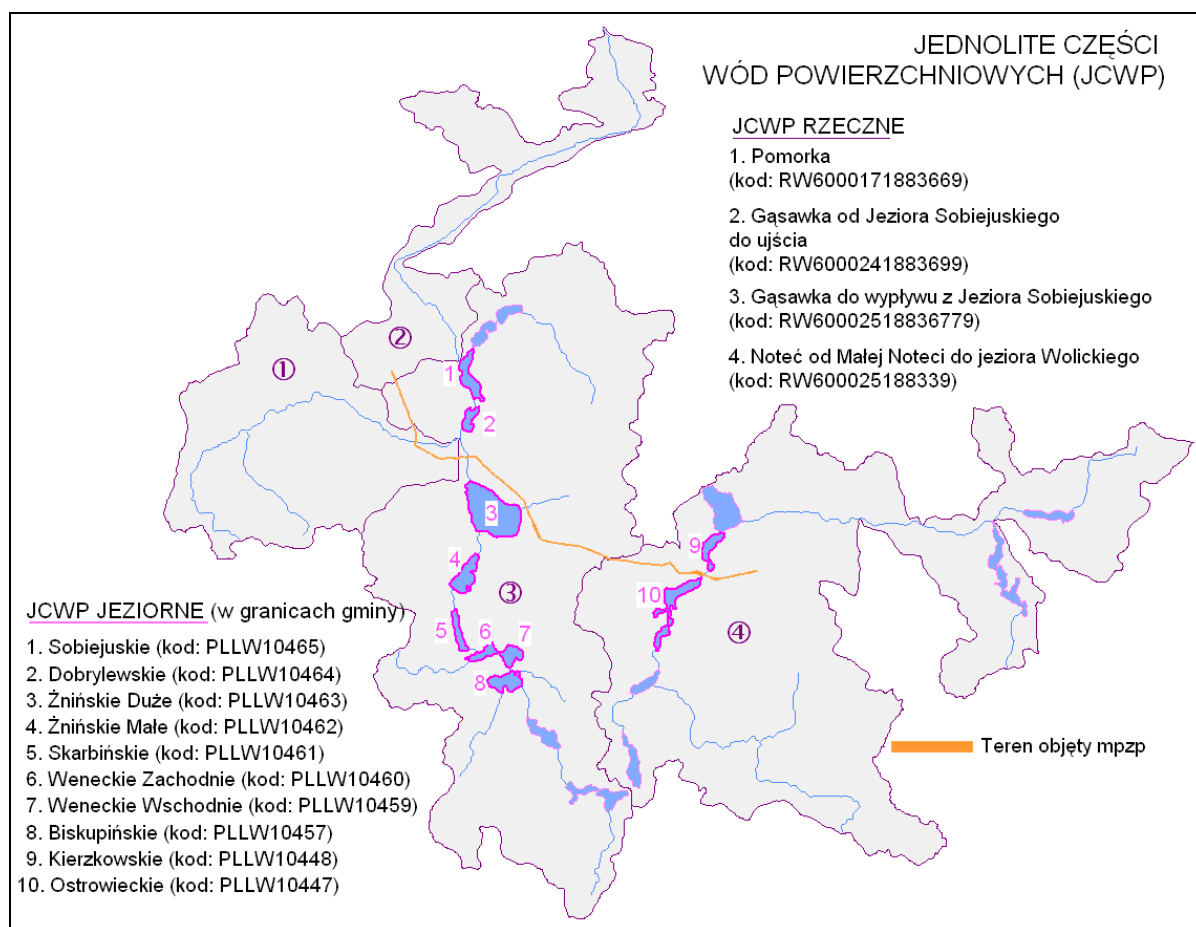
5. Środowisko wodne

W niniejszym rozdziale przedstawiono charakterystykę wód powierzchniowych i podziemnych, a w szczególności sieć hydrograficzną, głębokość zalegania wód podziemnych oraz wyniki monitoringu wód.

5.1. Wody powierzchniowe

Teren objęty planem leży w dorzeczu Warty. Sieć hydrograficzną tworzą jeziora układające się w ciągi połączone ciekami. Ciekami łączącymi jeziora: Biskupińskie, Skrzyńka, Weneckie, Skarbińskie, Małe Żnińskie, Duże Żnińskie, Dobrylewskie, Sobiejuskie jest rzeka

Gąsawka. Drugi ciąg jezior, gdzie głównym ciekim łączącym jest Struga Foluska to jeziora: Ostrowieckie, Gwiazda, Kierzkowskie, Kierzkowskie Małe.

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód powierzchniowych (JCWP). Jednolite części wód powierzchniowych wg ustawy Prawo Wodne definiuje się jako oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, między innymi taki jak: struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części. Jednolite części wód dzielimy na naturalne oraz silnie zmienione, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka lub sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka. Ww. podział znajduje swoje odzwierciedlenie w klasyfikacji jakości wód – dla naturalnych jednolitych części wód określa się ich stan ekologiczny, podczas gdy dla silnie zmienionych i sztucznych – potencjał ekologiczny.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się przez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości wód: I – bardzo dobry, II – dobry, III – umiarkowany, IV – słaby, V – zły.

Potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się przez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości wód: I – maksymalny, II – dobry, III – umiarkowany, IV – słaby, V – zły.

Stan jednolitych części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji potencjału/stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona

jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej potencjał/stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w stanie złym. Teren objęty planem w granicach czterech JCWP rzecznych, w granicach których wydzielono JCWP jeziorne. JCWP scharakteryzowano na podstawie „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz.U. z dnia 6 grudnia 2016 r., poz. 1967). W przypadku JCWP jeziornych charakterystykę ograniczono tylko do jezior w granicach gminy.

Pomorka (1) kod: RW6000171883669, to JCWP naturalna o złym stanie. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Gąsawka od Jeziora Sobiejuskiego do ujścia (2) kod: RW6000241883699, to JCWP silnie zmieniona o złym stanie. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry potencjał ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego, którym w obrębie JCWP jest rzeka Gąsawka oraz dobry stan chemiczny. W tym przypadku, z uwagi na brak możliwości technicznych, będzie miało miejsce przedłużenie terminu osiągnięcia celów. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W granicach omawianej JCWP znajduje się niewielki północny fragment terenu objętego planem.

Gąsawka do wypływu z Jeziora Sobiejuskiego (3) kod: RW60002518836779, to JCWP silnie zmieniona o złym stanie. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. W tym przypadku, z uwagi na brak możliwości technicznych, będzie miało miejsce przedłużenie terminu osiągnięcia celów. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. W zlewni wydzielono JCWP jeziorne. W granicach gminy są to jeziora: Sobiejuskie (kod: LW10465), Weneckie Zachodnie (kod: LW10460), Weneckie Wschodnie (kod: LW10459)27, Biskupińskie (LW10457), Żnińskie Duże (kod: LW10463), Żnińskie Małe (kod: LW10462), to JCWP silnie zmienione, o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Wyjątek stanowią: jezioro Dobrylewskie (kod: LW10464) i Jezioro Skarbińskie (LW10461). Są to JCWP naturalne, o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry stan

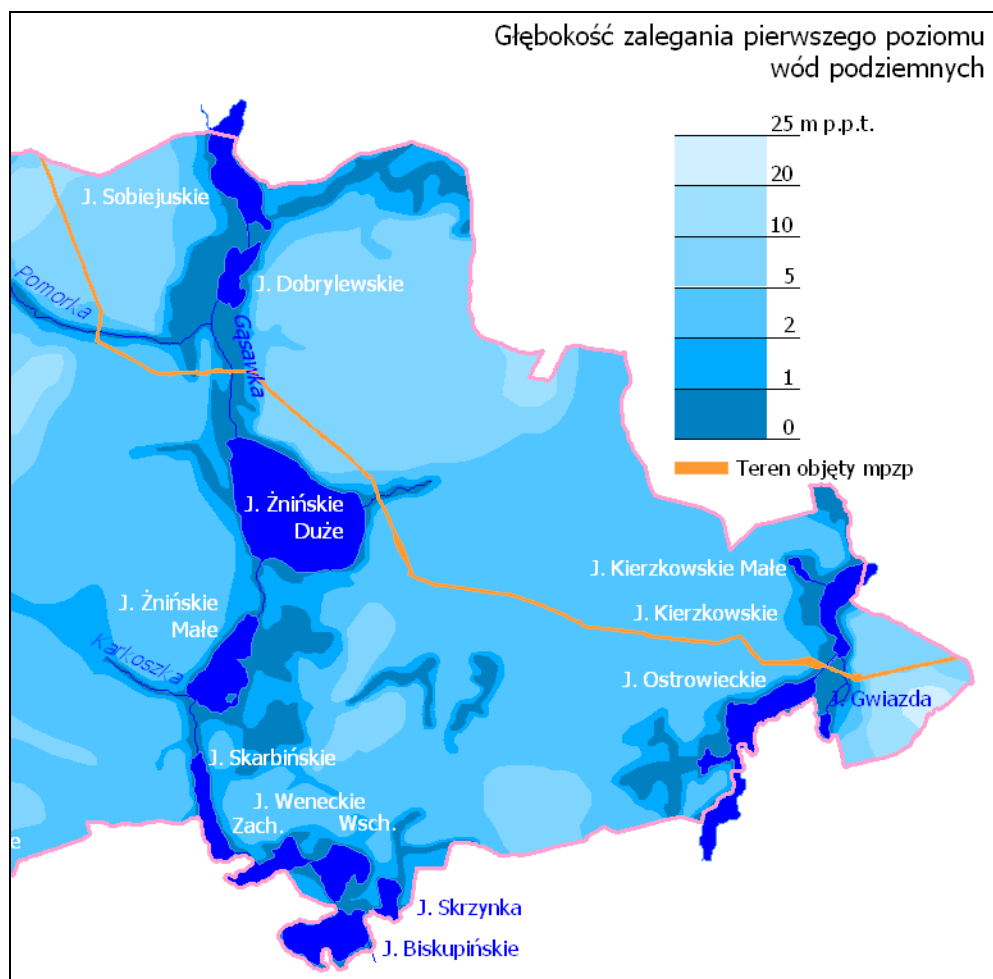

ekologiczny i dobry stan chemiczny. Z uwagi na brak możliwości technicznych, będzie miało miejsce przedłużenie terminu osiągnięcia celów. Wskazuje się na konieczność rekultywacji. Skumulowane w osadach dennych zanieczyszczenia powodują intensywne zasilanie wewnętrzne jezior w biogeny nawet po całkowitym wyeliminowaniu presji, a osiągnięcie efektów będzie możliwe w okresie wieloletnim – do 2027 r. Krótszy czas przewidziano dla jeziora Żnińskiego Małego - wdrożenie zaplanowanych działań umożliwi osiągnięcie celu środowiskowego do 2021. Poza granicami gminy znajdują się jeziora: Gąsawskie, Oćwieckie Zachodnie, Oćwieckie Wschodnie, stanowiące wydzielone JCWP.

Noteć od Małej Noteci do jeziora Wolickiego (4) kod: RW600025188339, to JCWP silnie zmieniona o złym stanie. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego w obrębie JCWP, którym jest Noteć, dobry stan chemiczny. Przewidziano przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r. z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu, powoduje brak możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności. W zlewni wydzielono siedem JCWP jeziornych, z których dwa znajdują się w granicach gminy Znin. Jezioro Kierzkowskie (LW10448) i Jezioro Ostrowieckie (LW10447), to JCWP naturalne, o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. Z uwagi na brak możliwości technicznych, będzie miało miejsce przedłużenie terminu osiągnięcia celów. Wskazuje się na konieczność rekultywacji. Skumulowane w osadach dennych zanieczyszczenia powodują intensywne zasilanie wewnętrzne jezior w biogeny nawet po całkowitym wyeliminowaniu presji, a osiągnięcie efektów będzie możliwe w okresie wieloletnim – do 2027 r. Poza granicami gminy znajdują się jeziora: Wolicie, Tuczno, Mielno. Foluskie, Chomiąskie.

5.2. Wody podziemne

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych nawiązuje do morfologii terenu. Płytkie zaleganie wód (0 - 1 m p.p.t) charakteryzuje obszary dolinne. Głębokość zalegania wód zwiększa się w miarę oddalania się od den dolin. Na obszarze wysoczyznowym zalegają one na głębokości ponad 2, a lokalnie nawet ponad 20 m p.p.t.

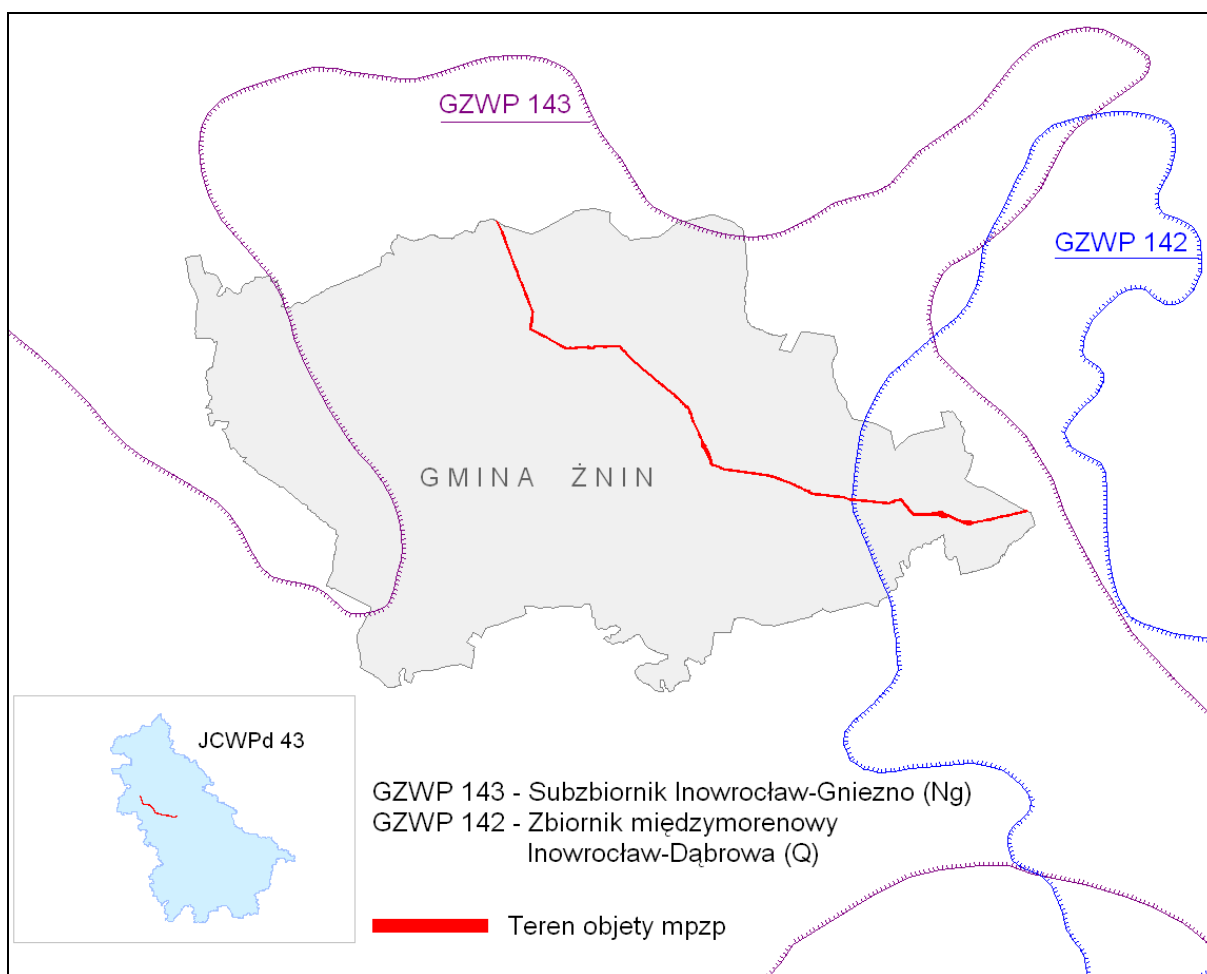
W granicach terenu objętego planem pierwszy poziom wód podziemnych w większości zalega głębiej niż 2, a nawet 5 m p.p.t. Płytke zaleganie wód podziemnych dotyczy przede wszystkim dolin rynnowych, przez które przebiega trasa gazociągu.

Teren objęty planem leży w granicach głównych zbiorników wód podziemnych. Są to: Zbiornik międzymorenowy Inowrocław - Dąbrowa (GZWP 142) i Subzbiornik Inowrocław – Gniezno (GZWP 143). Wschodni fragment terenu objętego planem leży w granicach GZWP 142 i 143, natomiast pozostała część – w granicach GZWP143.

Główny zbiornik wód podziemnych nr 142 tworzy kompleks plejstoceńskich utworów wodonośnych. Poziom wodonośny jest izolowany od powierzchni terenu pokrywą glin zwałowych fazy poznańskiej o miąższości od kilku do 30 m. Zaliczany jest to średnio i mało podatnych na antropopresję. W granicach zbiornika proponuje się wyznaczenie 3 obszarów ochronnych. Zgodnie z ustawą Prawo wodne obszar ochronny ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego wojewoda na wniosek Wód Polskich. Obszaru ochronnego do tej pory nie ustanowiono.

Główny zbiornik wód podziemnych nr 143 to kompleks piasków drobnych i pylastych neogenu (miocenu) i paleogenu (oligocenu). Zbiornik izolowany od powierzchni utworami

słabo przepuszczalnymi jest bardzo mało podatny na degradację. Nie proponuje się dla niego obszaru ochronnego.¹

Monitoring wód podziemnych jest prowadzony dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Teren objęty planem leży w granicach JCWPd GW600043.

Wg „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz.U. z dnia 6 grudnia 2016 r., poz. 1967) stan chemiczny oraz ilościowy JCWPd GW600043 zostały ocenione jako słabe, a JCWPd zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Będzie miało miejsce ustalenie celów mniej rygorystycznych ze względu na brak możliwości technicznych oraz przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. W przypadku stanu chemicznego ustala się mniej rygorystyczny cel dla parametru Cl i ochronę stanu przed dalszym pogarszaniem, natomiast dla stanu ilościowego cel mniej rygorystyczny dotyczy ochrony stanu przed dalszym pogarszaniem. Odstępstwo jest niezbędne ze względu na występowanie obniżenia zwierciadła poziomów wodonośnych związanych z odwodnieniem odkrywek górniczych (węgiel brunatny, surowce skalne), działalnością kopalni soli (ingresja wód zasolonych i ascenzja wód słonych). Ascenzja wód słonawych i słonych w zasięgu lejów depresji będzie trwała do czasu wyeksploatowania złoża.

¹ Informator PSH. Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. PIG PIB. Warszawa 2017.

5.3. Zagrożenie powodzią

We wschodniej części gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Są to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
  - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%);
  - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%).

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. został przyjęty Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (dz. U. z 2016 t., poz. 1938). Obszar dorzecza Odry jest podzielony na regiony. Gmina Żnin leży w regionie wodnym Warty.

Planowanie przestrzenne na obszarach zagrożonych powodzią opiera się głównie na ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawie – Prawo wodne, które

stanowią podstawę do gospodarowania na obszarach zagrożenia powodziowego. Dla regionu wodnego Warty istotne cele, na które może mieć wpływ polityka przestrzenna na terenie gminy to:

- utrzymanie oraz zwiększanie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni (zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania);
- wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Teren objęty planem na odcinku pomiędzy Jeziorem Kierzkowskie i Ostrowieckim znajduje się w zasięgu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi; zarówno w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (1%, 10%), jak i w granicach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%).

Tereny 7R, 3RZ, 8R, 2KD-L w sąsiedztwie rzeki Pomorki oraz tereny 2KDW, 4RZ, 10R, 5RZ, 3KDW, 6RZ, 7RZ, 3R/RL, 4KD-L, 11R w sąsiedztwie rzeki Gąsawki na odcinku pomiędzy Jeziorem Żnińskim Dużym i Jeziorem Dobrylewskim są częściowo położone na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wyznaczonych w aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi wyznaczone we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego nie stanowią podstawy do planowania przestrzennego.

6. Środowisko biotyczne

Teren objęty planem stanowi korytarz do budowy gazociągu wysokiego ciśnienia. Planowany korytarz w większości przebiega przez grunty orne, na których szatę roślinną stanowią sezonowe uprawy polowe, użytki zielone, zadrzewienia, krzewy a także siedliska ludzkie. Pomimo przestrzennej dominacji gruntów ornich, krajobraz rolniczy jest w gruncie rzeczy mozaiką różnych siedlisk, odmiennie wykorzystywanych przez ptaki. Wiele gatunków ptaków wymaga do życia z jednej strony otwartych pól lub łąk, a z drugiej – zadrzewień, ugorów lub zabudowań. Ptaki takie z reguły zdobywają pokarm na otwartych przestrzeniach pól uprawnych, kośnych łąk lub pastwisk, natomiast gniazda zakładają w śródpolnych zadrzewieniach, krzewach rosnących na miedzach lub w obrębie zabudowań wiejskich.

Teren opracowania charakteryzuje się małą lesistością. Również w otoczeniu występują tylko niewielkie fragmenty lasów. Zwierzęta żyjące w lasach np. sarny, dziki, zające korzystają również z pokarmu dostępnego na polach.

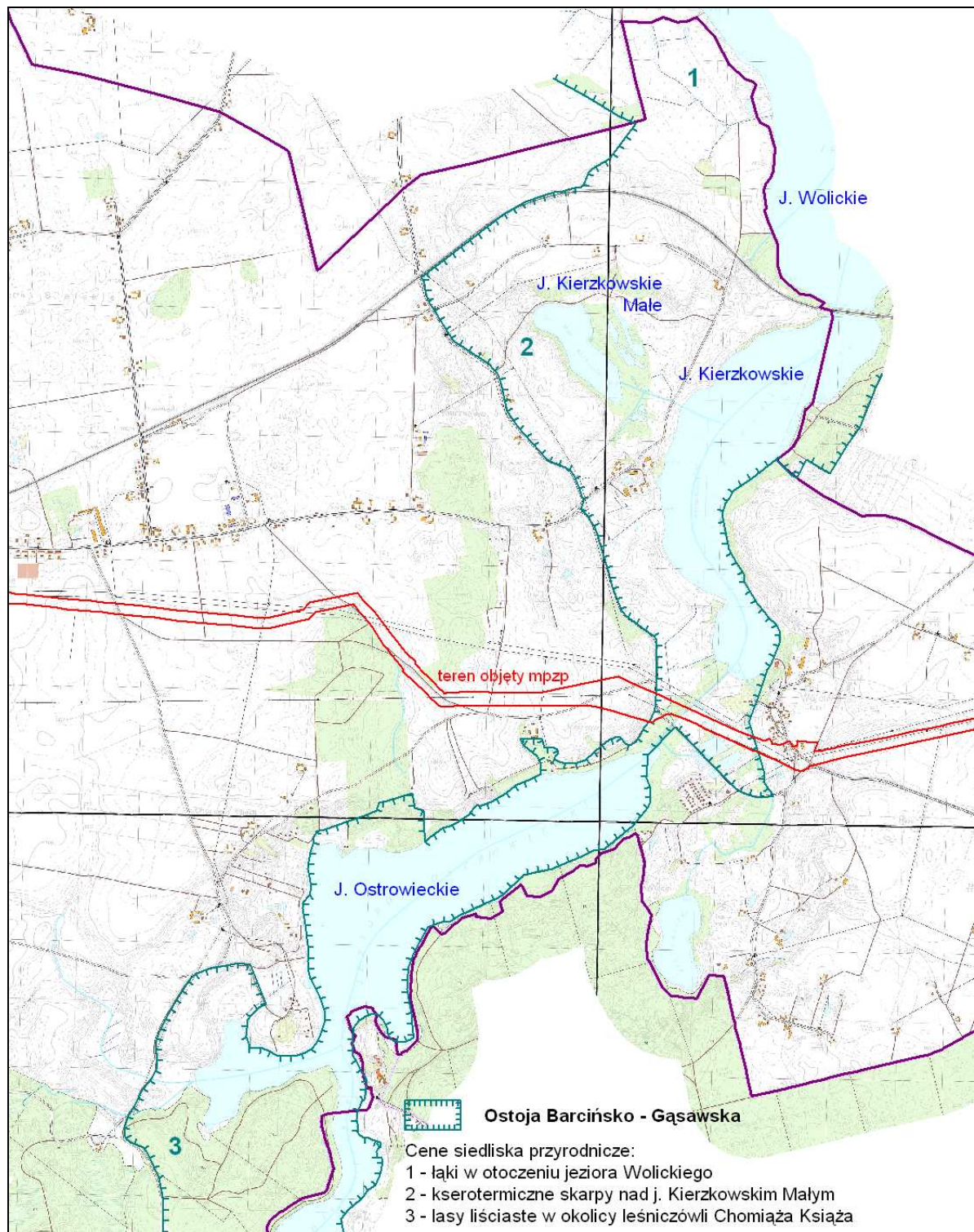
7. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione, system powiązań przyrodniczych

Ochrona przyrody jest realizowana na podstawie ustawy o ochronie przyrody, która określa cele, zasady i formy ochrony żywej i nieożywionej oraz krajobrazu. Odbywa się to między innymi poprzez obejmowanie zasobów, tworów i stadników formami ochrony przyrody. Z terenem opracowania związany jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty chroniony

w ramach obszarów Natura 2000 - Ostoja Barcińsko - Gąsawska oraz obszary chronionego krajobrazu Jezior Żędowskich i Jezior Żnińskich.

7.1. Natura 2000 - Ostoja Barcińsko - Gąsawska

Ostoja Barcińsko – Gąsawka (PLH040028) to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW).

Jest to projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk, zatwierdzony przez Komisję Europejską. Fragment terenu objętego planem pomiędzy jeziorami: Kierzkowskim i Ostrowieckim znajduje się w granicach Ostoi Barcińsko – Gąsawskiej, która została zatwierdzona jako obszar ważny dla wspólnoty w 2011 r.

Obszar ten jest elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynną z jeziorami połączonymi rzekami - Gąsawką i Notecią. Obejmuje górny bieg rzeki Gąsawki wraz z jej odcinkiem źródłiskowym oraz ciąg głęboko wciętych dolin łączących się z doliną Noteci. Stanowi rynną, której rozszerzenia wypełniają liczne jeziora. Strome zbocza tych dolin zajmują lasy grądowe, a na niewielkich powierzchniach również świetliste dąbrowy. Wzdłuż brzegów Gąsawki obecnie występują niewielkie płyty zarastających torfowisk przejściowych; w śródleśnych obniżeniach małe płyty torfowisk wysokich. W zbiornikach wodnych kształtują się zbiorowiska wodne ze związku *Nymphaeion* (gatunki typowe dla strefy przybrzeżnej zbiorników eutroficznych). W północnej części, na łąkach na zachód od Barcina odnotowano występowanie *Ostericum palustre* (starodub łąkowy). Miejscami odsłonięte zbocza zajmują murawy kserotermiczne.

Dla omawianego obszaru Natura 2000 nie ma planu zadań ochronnych, a w przypadku ich braku nie ma żadnych narzuconych ograniczeń, oprócz zasady, że użytkowanie nie może pogorszyć stanu ochrony rodzajów siedlisk i gatunków, dla których dany obszar utworzono.

Poniższa tabela zawiera wykaz siedlisk oraz gatunków występujących na terenie całej Ostoi Barcińsko – Gąsawskiej oraz potencjalne źródła zagrożeń.

Kod	Nazwa	Potencjalne zagrożenia
TYPY SIEDLISK		
2330	wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi	presja turystyczno-rekreacyjna, nasadzenia sosny i krzewów, stabilizacja i wzbogacanie w próchnicę (rozkładanie chrustu), zalesianie sztuczne i spontaniczne;
3150	starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne	zanieczyszczenia, eutrofizacja; presja rekreacyjna; zarastanie zbiorników w terasie zalewowej rzek uregulowanych; regulacje rzek (zagrożenie dla starorzeczy); techniczne środki ochrony przeciwpowodziowej;
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) – priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	niszczenie mechaniczne, zmiana użytkowania
6410	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	zaniechanie tradycyjnego użytkowania, intensyfikacja gospodarki;
6510	niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie	
7140	torfowiska przejściowe i trzęsawiska	zmiany stosunków wodnych (obniżenie lustra wody, uruchomienie przepływu), sukcesja, eutrofizujący spływ z pól
7210	torfowiska nakredowe	zmiana warunków wodnych, obniżenie poziomu wody związane np. z regulacją jezior i eksploatacją wód podziemnych, powodujące sukcesję acydofitów acydyfikacja (wprowadzanie kwaśnych wód z otoczenia) eutrofizacja siedlisk

9170	grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	gospodarka leśna prowadzona niezgodnie z jej ekologicznym modelem
91E0	łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	rozbudowa struktury rekreacyjno-sportowej
91F0	łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	zmiana stosunków wodnych (osuszanie w wyniku melioracji, obniżanie poziomu wód gruntowych), regulacje rzek, intensyfikacja gospodarki rolnej w dolinach rzek
9110	ciepłolubne dąbrowy	
SSAKI WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DYREKTYWY RADY 92/43/EWG		
1337	bóbr	osuszanie terenów bagiennych, obniżanie poziomu wód, regulacja rzek, likwidacja nadbrzeżnych zadrzewień, silne zanieczyszczenie wód, intensyfikacja gospodarki rolnej i rybackiej, nasilenie turystyki,
1355	wydra	
PŁAZY I GADY WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DYREKTYWY RADY 92/43/EWG		
1188	kumak nizinny	obniżanie poziomu wód gruntowych, osuszanie dolin rzecznych i terenów bagiennych, regulacja koryt rzecznych, zarastanie bezodpływowych zbiorników wodnych wskutek eutrofizacji, niszczenie i zasypywanie drobnych zbiorników wodnych, rozwój systemu dróg i autostrad,
ROŚLINY WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DYREKTYWY RADY 92/43/EWG		
1617	stadodub łąkowy	obniżenie poziomu wód gruntowych, zanieczyszczenie wód, presja turystyczna

Źródło: Standardowy formularz danych – Ostoja Barcińsko – Gąsawka (data aktualizacji (2017-02)

Do najważniejszych walorów, które mogą występować w najbliższym otoczeniu terenu objętego planem zaliczono:

- stanowiska *Ostericum palustre* na łąkach w rejonie jeziora Wolickiego (1);
- kserotermiczne skarpy nad jez. Kierzkowskim Małym (2) z *Anthericum ramosum*, *Campanula bononiensis*, *Helianthemum ovatum*, *Peucedanum cervaria*, *Scorzonera purpurea*, *Thalictrum minus*;
- lasy liściaste w okolicy leśniczówki Chomiąża Księża(3) (z *Corydalis cava*, *Corydalis fabacea*, *gagea lutea*, *Phyteuma spicatum*, *Viola mirabilis*);

7.2. Obszary chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Fragmenty terenu objętego planem znajdują się w granicach obszarów chronionego krajobrazu: Jezior Żnińskich i Jezior Żędowskich.

Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich został wyznaczony Uchwałą Nr XLIX/810/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2018 r. poz. 4856). Na terenie gminy Żnin obejmuje rynnę glacialną wraz z terenami przyległymi oraz jeziorami: Żnińskie Duże, Żnińskie Małe, Skarbińskie, Weneckie, Biskupińskie, Skrzynka oraz jezioro Kierzkowskie, Gwiazda i część jeziora Ostrowieckiego. Uchwała zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów w obrębie ekosystemów leśnych, ekosystemów nieleśnych, w obrębie ekosystemów wodnych.

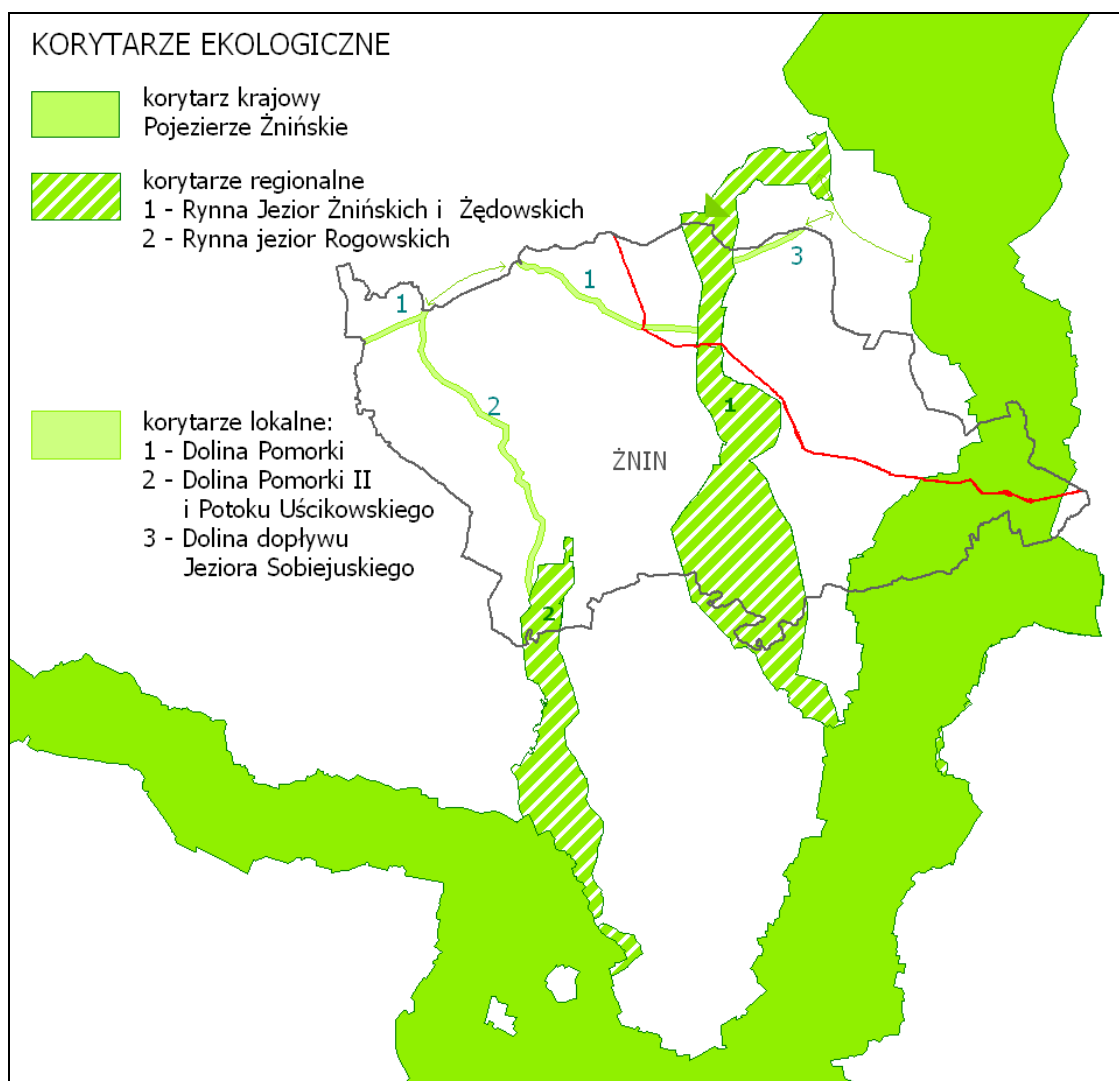

Zawiera również inne rekomendacje dotyczące zachowania zgodności z obszarami Natura 2000 – „Ostoja Barcińsko – Gąsawska”, między innymi unikanie rozproszenia nowej zabudowy, zachowanie drożności korytarzy ekologicznych, renowacja/rekultywacja terenów zdegradowanych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich został wyznaczony uchwałą Nr XIV/288/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2020 r. poz. 1083). W granicach gminy obejmuje rynnę glacialną wraz z terenami przyległymi oraz jeziorami: Dobrylewskim oraz częścią jeziora Sobiejuskiego. Uchwała zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów w obrębie ekosystemów leśnych, ekosystemów nieleśnych, w obrębie ekosystemów wodnych.

7.3. Korytarze ekologiczne

Jedną z przyczyn degradacji środowiska przyrodniczego jest dzielenie przestrzeni na izolowane obszary. Aby przeciwdziałać temu niekorzystnemu zjawisku stworzono koncepcję łączenia bogatych i dobrze zachowanych ekosystemów korytarzami ekologicznymi.

W Polsce opracowane zostały trzy sieci ekologiczne o charakterze ogólnokrajowym. Pierwszą była koncepcja korytarzy ekologicznych ECONET Polska,² drugą - koncepcja korytarzy ekologicznych zapewniających spójność sieci Natura 2000.³

Najbardziej aktualną jest koncepcja spójnej sieci korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć obszarów Natura 2000, opracowana w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska.⁴ Sieć ta dowiązuje się do korytarzy ekologicznych w krajach sąsiednich, dzięki czemu stanowi ważne ogniwo w zapewnieniu łączności ekologicznej w skali kontynentalnej. Projekt korytarzy zaktualizowano w 2011 r.

Za korytarze regionalne uznano obszary chronionego krajobrazu (wyłączając fragment OCHK Jezior Żnińskich pokrywający się z korytarzem ekologicznym wyższej rangi). Z definicji obszarów chronionego krajobrazu wynika, że pełnią one funkcję korytarzy ekologicznych. Wyznaczono również korytarze lokalne: Dolina Pomorki, Dolina Pomorki II i Potoku Uścikowskiego, Dolina Dopływu Potoku Sobiejuskiego.

Teren objęty planem w części wschodniej przecina krajowy korytarz ekologiczny „Pojezierze Żnińskie”, w części północnej – korytarz regionalny „Rynna Jezior Żniński i Żędowskich” oraz korytarz lokalny „Dolina Pomorki”.

8. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego teren opracowania leży w tzw. „dzielnicy środkowej” – VIII. Jest to obszar o najmniejszym w Polsce opadzie rocznym (poniżej 550 mm). Liczba dni mroźnych wynosi od 30 do 50, a dni z przymrozkami od 100 do 110; czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 38 do 60 dni. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5 °C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,7 °C, najzimniejszy luty ze średnią temperaturą (-3,2) °C. Wilgotność względna powietrza kształtuje się podobnie jak na obszarze całego kraju; wartości najwyższe notuje się w okresie od października do stycznia (84-88%), minimum przypada na czerwiec i lipiec (72-74%). Jeśli chodzi o zachmurzenie, to najwyższe wartości notuje się również w okresie jesienno – zimowym a najniższe we wrześniu i czerwcu. Podobnie jak na terenie całego kraju przeważają wiatry zachodnie.

Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplenie spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

---

² Liro A., Głowacka I., Jakubowski W., Kaftan J., Matuszkiewicz A. i Szacki J. 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Polska, Warszawa.

³ Kiczynska A. i Weigle A. 2003. Jak zapewnić spójność sieci Natura 2000, czyli o korytarzach ekologicznych. W: Makomaska-Juchiewicz M. i Tworek S. Ekologiczna sieć Natura 2000. Problem czy szansa. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

⁴ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H. i Pilot M. 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża. (aktualizacja 2011 r.)

9. Powietrze

Zanieczyszczeniem powietrza jest wprowadzenie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł.

Na terenach zurbanizowanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest emisja niska pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy) oraz emisja ze źródeł mobilnych. Na terenie gminy budownictwo jednorodzinne i transport odpowiadają za 75% całkowitej emisji CO₂.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy opracował ocenę roczną jakości powietrza w województwie Kujawsko-pomorskim dotyczącą roku 2017. Ocenę przeprowadzono w odniesieniu do stref określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2012, poz. 914) - z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Strefą w omawianym przypadku jest obszar województwa (strefa kujawsko-pomorska)), wyłączając Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, które stanowią odrębne strefy. Wyniki oceny jakości powietrza w roku 2017 wykazały:

- Pod kątem ochrony zdrowia ze względu na przekraczanie poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀ strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy C. Również przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu zadecydowały o zaliczeniu strefy kujawsko-pomorskiej do klasy C.
- W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, ze względu na poziom średnich rocznych stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz ozonu strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy A;
- Gmina Żnin w rocznej ocenie powietrza strefie kujawsko-pomorskiej znalazła się w obszarze przekroczeń ze względu na:
  - stężenie średnie roczne BaP w pyle zawieszonym PM₁₀
  - liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h O₃ w 2017 roku (poziom celu długoterminowego)
  - O₃ - ze względu na wartość AOT40 w 2017 roku (poziom celu długoterminowego).

10. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W rozdziale tym przeanalizowano istniejący sposób użytkowania terenu wskazując na zagrożenia środowiska, a także prognozując, jakie zmiany mogą nastąpić i jak można uniknąć zmian negatywnych.

Z przedstawionego w poprzednich rozdziałach opisu stanu środowiska wynikają niekorzystne zmiany, które dotyczą przede wszystkim stanu wód powierzchniowych, stanu powietrza atmosferycznego.

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód powierzchniowych (JCWP). Teren objęty planem leży w granicach czterech JCWP rzecznych, Wszystkie oceniono, jako będące w złym stanie i tylko jedna – „Pomorka” nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Należy dodać, że stan dotyczy całych JCWP. Przyczyny złego stanu wód, to niedostateczny stopień skanalizowania, a także presja rolnicza. Biorąc pod uwagę obecny sposób użytkowania terenu objętego planem należy stwierdzić, że presja komunalna nie ma tu większego znaczenia. Na stan wód może mieć jednak wpływ użytkowanie rolnicze. W przypadku funkcji rolniczej główne źródła zanieczyszczeń to niewłaściwe stosowanie nawozów, w tym również naturalnych i środków ochrony roślin, hodowli. UE dostrzegając problem zagrożenia jakości wód wprowadziła obostrzenia stosowania nawozów w ramach tzw. dyrektywy azotanowej. Zobligowała państwa członkowskie do systematycznego monitorowania wskaźników poziomu azotu w glebie, a następnie do podejmowania działań mających ograniczyć ewentualne przekroczenie dopuszczalnych limitów. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. został przyjęty „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”. Program będzie wdrażany na obszarze całego kraju. Biorąc powyższe pod uwagę należy zakładać zmniejszenie negatywnych oddziaływań ze strony rolnictwa.

Teren objęty planem leży w granicach JCWPd GW600043. Jej stan chemiczny oraz ilościowy zostały ocenione jako słabe, a JCWPd zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. W tym wypadku teren objęty planem nie ma wpływu na ten stan. Przyczyna leży po stronie odkrywek górniczych (węgiel brunatny, surowce skalne), działalności kopalni soli (ingresja wód zasolonych i ascenzja wód słonych).

Istotnym elementem środowiska przyrodniczego, oddziałującym w sposób bezpośredni na zdrowie, a tym samym na jakość życia człowieka, jest stan czystości powietrza atmosferycznego. Jednym ze źródeł zanieczyszczeń powietrza jest sektor komunalno - bytowy, głównie emisja niska dotycząca przede wszystkim okresu grzewczego. Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żnin lata 2015-2020”, którego realizacja ma na celu między innymi ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Głównym źródłem wzmoczenia efektu cieplarnianego (spowodowanego przez człowieka) jest dwutlenek węgla powstający między innymi podczas spalania paliw kopalnych. Plan gospodarki niskoemisyjnej zakłada zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych.

W dniu 24 czerwca 2019 roku Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął tzw. uchwałę antysmogową, tj. uchwałę wprowadzającą na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Biorąc pod uwagę niekorzystne zmiany niektórych komponentów środowiska (wody, powietrze atmosferyczne), obecny stan zagospodarowania i użytkowania terenu objętego planem i planowane działania naprawcze w tym zakresie, należy oczekiwać poprawy ich stanu.

11. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Środowisko przyrodnicze, w tym jego zasoby, walory, poszczególne elementy i cechy, poddawane jest różnym szkodliwym oddziaływaniom. Zagrożenia są związane z różnymi sposobami korzystania ze środowiska, w niektórych przypadkach generującymi konflikty przestrzenne.

Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego dokumentu można podzielić na trzy kategorie. Są to: częściowe położenie w granicach przyrodniczych obszarów chronionych, inne obszary wymagające ochrony prawnej (stanowiska archeologiczne), obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz ograniczenia wynikające z istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenu.

Najbardziej kolizyjne odcinki planowanego gazociągu przedstawiono na mapie topograficznej w skali 1:10000.

Przyrodnicze obszary chronione

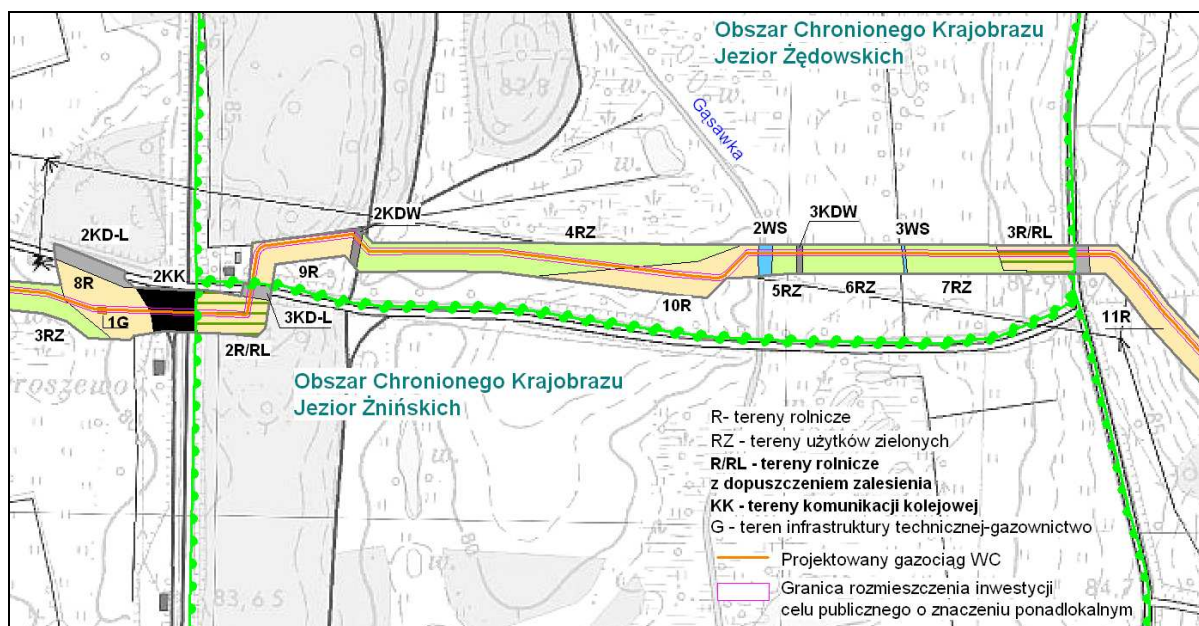
Fragmenty terenu objętego planem leżą w granicach przyrodniczych obszarów chronionych. Są to: obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” oraz obszary chronionego krajobrazu: „Jezior Żnińskich” i „Jezior Żędowskich”.

Na terenach obszarów Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

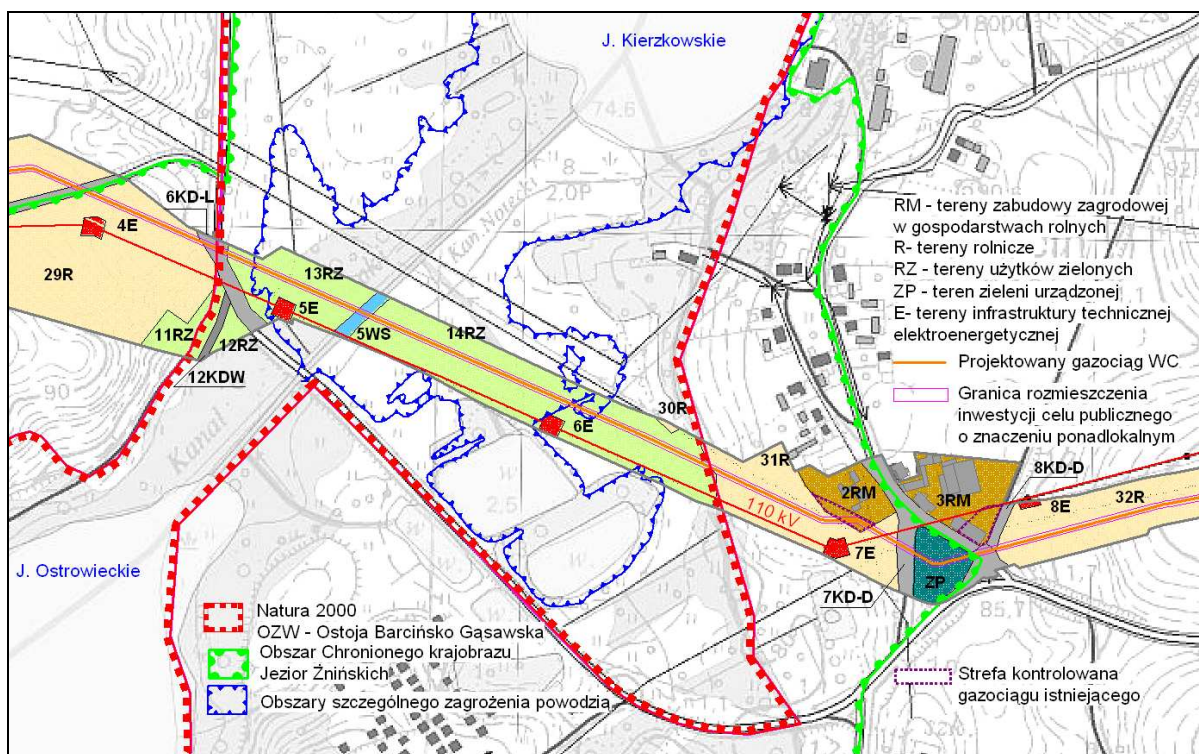
Dla „Ostoi Barcińsko – Gąsawskiej” istotne znaczenie mają następujące zagrożenia związane z działalnością ludzką:

- zanieczyszczenie środowiska gruntowo – wodnego (eutrofizacja);
- zmiana stosunków wodnych, a w szczególności obniżenie lustra wody;
- regulacja cieków (osuszenie niższych terasów);
- zasypywanie drobnych zbiorników wodnych;
- zaniechanie ekstensywnej gospodarki rolnej i leśnej;
- presja turystyczna, rozwój ośrodków wypoczynkowych wokół jezior;
- przerywanie korytarzy ekologicznych umożliwiających trwanie populacji o dużych zasięgach przez liniowe inwestycje infrastrukturalne.

Dla omawianego obszaru Natura 2000 nie ma planu zadań ochronnych, a w przypadku ich braku nie ma żadnych narzuconych ograniczeń, oprócz zasady, że użytkowanie nie może pogorszyć stanu ochrony rodzajów siedlisk i gatunków, dla których dany obszar utworzono.

Odcinek na granicy obszarów chronionego krajobrazu jezior: Żnińskich i Żędowskich

Odcinek między jeziorami: Kierzkowskim i Ostrowieckim

W przypadku obszarów chronionego krajobrazu, w uchwałach Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyznaczających obszary chronionego krajobrazu są zawarte zakazy, między innymi zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Planowana inwestycja - gazociąg wysokiego ciśnienia jest zaliczana do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, lecz zakaz

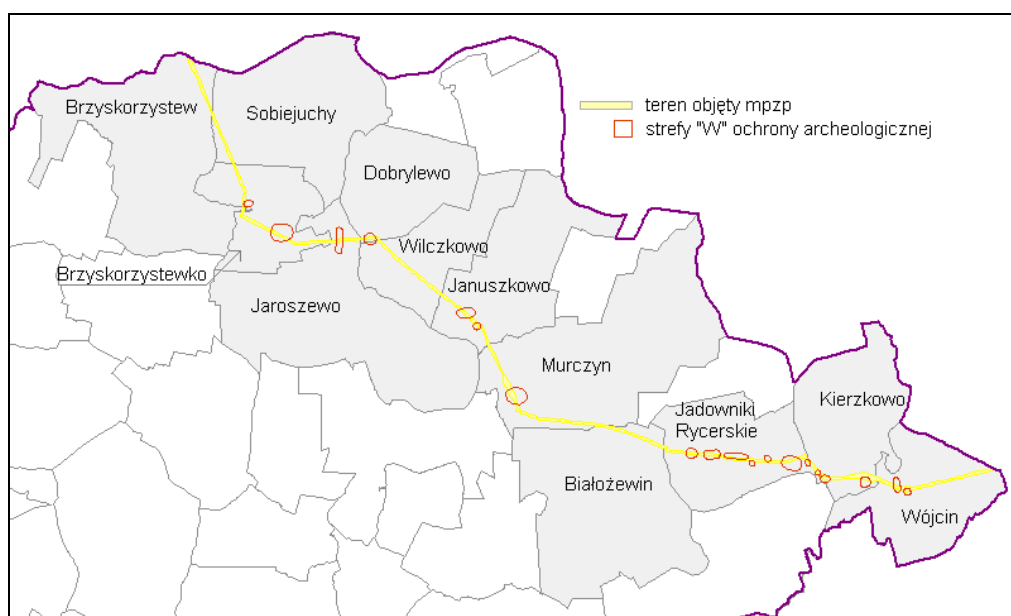
ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego. Gazociąg przebiega przez Obszar chronionego krajobrazu Jezior Żnińskich w dwóch miejscach oraz przez obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich przy granicy z OCHK Jezior Żnińskich.

Zagrożenie powodziowe

W rejonie jeziora Kierzkowskiego występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Na terenach tych nie ma zabudowy, natomiast przez tereny przebiega planowany gazociąg wysokiego ciśnienia.

Strefy ochrony archeologicznej „W”

W granicach terenu objętego planem znajdują się strefy ochrony archeologicznej „W”.

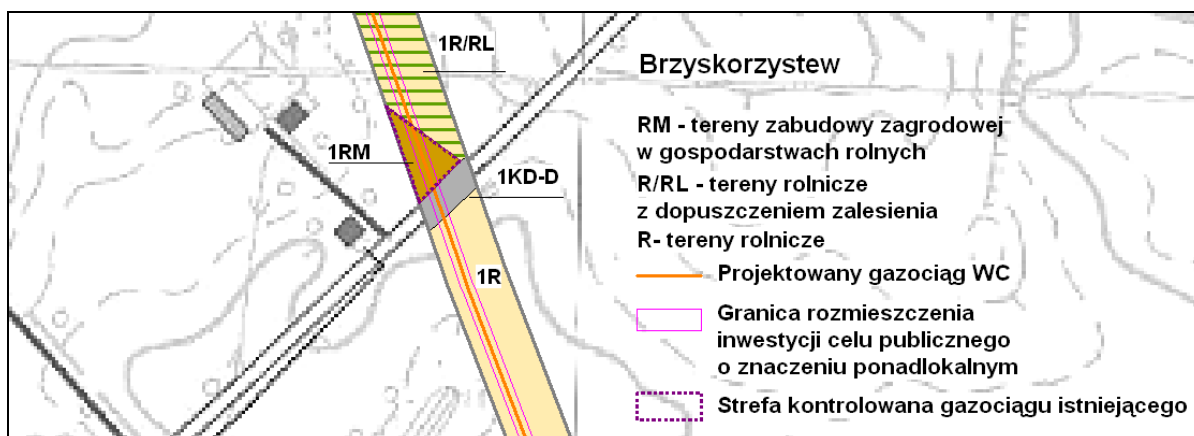
Teren zajmowany przez stanowiska archeologiczne objęte strefą „W” jest dostępny do celów inwestycyjnych pod warunkiem przeprowadzenia niezbędnego zakresu badań archeologicznych zapewniających odpowiednie warunki ochrony konserwatorskiej. Wszelka działalność inwestycyjna musi być poprzedzona badaniami archeologicznymi. Powyższy załącznik graficzny przedstawia lokalizację stanowisk archeologicznych objętych strefą „W”.

Ograniczenia wynikające z zagospodarowania i użytkowania terenu

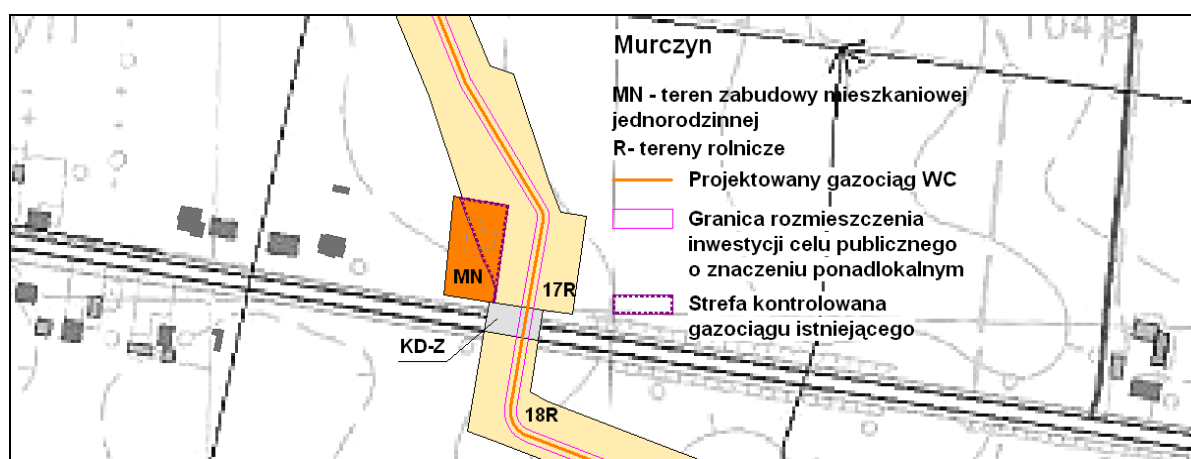
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. z 2013 r., poz. 640) dla gazociągów wyznacza się strefy kontrolowane na okres ich użytkowania. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. Wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej. Na załącznikach graficznych przedstawiono przypadki, gdzie tereny zabudowy znalazły się w strefie kontrolowanej gazociągu istniejącego.

W miejscowości Wójcin w granicach strefy kontrolowanej gazociągu istniejącego znalazły się tereny: 2RM i 3RM) (patrz mapka: „Odcinek między jeziorami: Kierzkowskim i Ostrowieckim”).

W miejscowości Brzyskorzystew w granicach strefy kontrolowanej gazociągu istniejącego znalazł się teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, oznaczony na rys. planu symbolem 1RM.

W miejscowości Murczyn, w granicach strefy kontrolowanej gazociągu istniejącego znalazł się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczony na rys. planu symbolem MN.

Do czasu trwałego wyłączenia istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 obowiązuje wyznaczona dla tego gazociągu strefa kontrolowana. Na terenie 1RM 40 m (2x20), na terenach MN, 2RM, 3RM – 50 m (2x25).

W planie część terenów oznaczonych symbolem R/RL to tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesienia. W tym wypadku będzie konieczne uwzględnienie strefy kontrolowanej.

Przeważająca część gazociągu będzie zlokalizowana w granicach gruntów rolnych, głównie ornych. Planowany sposób zagospodarowania nie wyklucza użytkowania rolniczego po zrealizowaniu inwestycji.

Gazociąg w wielu miejscach przechodzi pod drogami, liniami kolejowymi i ciekami. Sposób realizacji w tych przypadkach reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia

2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

Stan środowiska

Główne problemy ochrony środowiska dotyczą złego stanu wód powierzchniowych, oraz powietrza atmosferycznego.

Stan wód powierzchniowych dotyczy całych jednolitych części wód (JCWP) i gmina przyczynia się w pewnej części do ich zanieczyszczenia. Przyczyną tego stanu rzeczy jest brak kanalizacji w części jednostek osadniczych oraz spływ powierzchniowy z pól.

Istotnym elementem środowiska przyrodniczego jest stan czystości powietrza atmosferycznego. Jednym ze źródeł zanieczyszczeń powietrza jest sektor komunalno - bytowy, a głównie emisja niska dotycząca głównie okresu grzewczego, prowadząca do przekroczenia stężeń PM10, PM2,5. Należy podkreślić, że przekroczenia stężeń pyłu w powietrzu wiążą się z przekroczeniami dopuszczalnych stężeń w powietrzu kancerogennego benzo(a)pirenu. W tym wypadku konieczne są rozwiązania polegające na zmianie paliwa, urządzeń do ich spalania czy wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

III. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

W rozdziale tym opisano potencjalne zmiany, które mogą wystąpić wskutek realizacji planowanego przeznaczenia terenów oraz wskazano działania mające na celu łagodzenie negatywnych oddziaływań. W planie ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN);
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych (RM);
- tereny rolnicze (R);
- tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesienia (R/RL);
- tereny łąk i pastwisk (RZ);
- teren zieleni urządzonej (ZP);
- tereny lasów (ZL);
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych (WS);
- teren infrastruktury technicznej - gazownictwo (G);
- tereny komunikacji drogowej i kolejowej (KD, KK);
- tereny infrastruktury technicznej elektroenergetycznej (E).

Celem planu jest ustalenie przebiegu inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, tj. gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy nie większej niż DN500. Ponadto ustala się lokalizację sieci gazowej na terenach 1, 2 i 3G, gazociągów dystrybucyjnych wysokiego ciśnienia oraz odgałęzień do Jaroszewo, Murzyna i Łabiszyn w zasięgu wyznaczonej na rysunku planu granicy rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Lokalizację planowanych gazociągów ustala się na terenach o innym przeznaczeniu, przy czym wspomniane inne przeznaczenie musi uwzględniać zasady zagospodarowania wymagane w strefie kontrolowanej od gazociągu istniejącego, którą zaznaczono na rysunku planu na terenach przewidzianych pod zabudowę. Dla gazociągów planowanych strefy kontrolowane zostaną wyznaczone indywidualnie dla każdego gazociągu zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym maksymalny zasięg wynosi 8 m (2x4)

Pozostałe, wyznaczone w planie przeznaczenia terenów w większości stanowią fragmenty podobnego zagospodarowania i użytkowania poza granicami planu.

1. Powierzchnia ziemi

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo ochrony środowiska, powierzchnia ziemi to naturalne ukształtowanie terenu, gleba, ziemia oraz wody gruntowe tj. wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie nasycenia.

Zasady ochrony powierzchni ziemi

- Największe oddziaływanie na powierzchnię ziemi w przypadku gazociągu wiąże się z wykonaniem wykopu. Skutkiem przemieszczenia warstwy próchnicznej jest zniszczenie poziomów glebowych, zmiana warunków wodno-powietrznych gleby.

Zwiększenie dostępu tlenu przyspiesza mineralizację związków organicznych i uruchamia biogeny. Wskazane jest zachowanie dotychczasowej przepuszczalności gleby, unikając ewentualnego zastępowania gruntów przepuszczalnych – nieprzepuszczalnymi. Jednym z czynników decydujących o żyzności gleb jest fauna glebowa, która może ucierpieć podczas realizacji inwestycji. Należy dodać, że biocenoza „ekosystemu gleby” szybko się odnawia i dlatego wpływ na żyzność nie jest długotrwały. Przyczyną pogorszenia żyzności gleby może być zaburzenie jej struktury i składu podczas prac budowlanych. Trwałe usunięcie pokrywy glebowej nastąpi w miejscach przeznaczonych pod budowę obiektów kubaturowych (tereny: MN, RM). Przed rozpoczęciem prac budowlanych wskazane jest zdjęcie wierzchniej warstwy pokrywy glebowej, a następnie wykorzystanie jej w kierunku ulepszenia lub odtwarzania gleb na terenach wymagających rekultywacji po zakończeniu budowy.

- Plan zakazuje lokalizacji infrastruktury technicznej, wymagającej zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne.
- Mając na względzie zachowanie funkcji środowiskowych, w szczególności tworzenie podstaw dla rozwoju różnorodności biologicznej, w planie pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu grunty rolne, lasy, tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesienia. Pozostawia się również cieki i rowy melioracyjne. Plan ustala minimalne powierzchnie terenów biologicznie czynnych (MN i 1RM-50%, 2 i 3RM-40%, ZP-70%, 1-8E - 20%), które zwykle są przeznaczane pod zieleń. Mozaika terenów rolniczych, lasów i wód sprzyja bytowaniu gatunków zwierząt preferujących takie warunki.
- Chroni się przed zainwestowaniem korytarze ekologiczne w postaci dolin rzecznych z zachowaniem zieleni. Wyjątek stanowią drzewa, które kolidowałyby z inwestycją. W perspektywie zdecydowana większość zbiorowisk, które uległy negatywnemu oddziaływaniu, powinny się odnowić i odzyskać utracone funkcje.
- Ochrona powierzchni ziemi polega również na ochronie dziedzictwa archeologicznego. Plan ustala ochronę w granicach strefy „W” ochrony konserwatorskiej.

Biorąc pod uwagę ww. proponowane rozwiązania mające na celu ochronę powierzchni ziemi nie przewiduje się znaczących negatywnych zmian. Niekorzystne oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało miejsce głównie w fazie realizacji. Na rysunku planu informacyjnie oznaczono granice pasa montażowego. Jest to teren wzdłuż gazociągu dla potrzeb realizacji inwestycji.

2. Krajobraz

Krajobraz jest wynikiem wzajemnego oddziaływania na siebie elementów przyrody i działalności ludzkiej, a jego kształtowanie jest ciągłym procesem zachodzącym na danym obszarze.

Zgodnie z definicją środowiska zawartą w ustawie POŚ, krajobraz jest komponentem środowiska, który podlega ochronie. Konieczność ochrony krajobrazu wynika również z ustawy o ochronie przyrody, przy czym przywołuje się definicję krajobrazu zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gdzie krajobraz definiuje się jako postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Z definicji jednoznacznie wynika, że krajobraz tworzą również elementy antropogeniczne, a umieszczanie ich w przestrzeni wynika z potrzeby korzystania ze środowiska. Krajobraz można kreować w sposób niezagrażający zasadom ładu przestrzennego budującego harmonijną całość. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcie krajobrazu priorytetowego definiowanego jako krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno - widokowe i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania. Lokalizację krajobrazów priorytetowych wyznacza się w audycie krajobrazowym sporządzanym w granicach województwa. Dla obszaru Województwa Kujawsko – Pomorskiego nie został opracowany audyt krajobrazowy.

Rozwiązania mające na celu ochronę krajobrazu

- W planie wyznacza się tereny infrastruktury gazowniczej (G), na których ustala się lokalizację obiektów i urządzeń sieci gazowej oraz dopuszcza się lokalizację urządzeń budowlanych. Określa się maksymalną wysokość budowli do 10 m. Na etapie eksploatacji gazociąg w niewielkim stopniu wpływa na krajobraz. Jedynymi elementami zakłócającymi krajobraz mogą być obiekty kubaturowe, przejścia przez tereny zadrzewione, żółte słupki znacznikowe. Pomędzy jeziorami: Kierzkowskim i Ostrowieckim plan ustala lokalizację gazociągu wysokiego ciśnienia wyłącznie jako podziemnego. Lokalizację planowanych gazociągów ustala się na terenach o innym przeznaczeniu i na większości trasy pokrycie terenu jest takie same jak na terenach bezpośrednio z nim sąsiadujących. Do pogorszenia walorów krajobrazowych dojdzie na etapie realizacji. Zmiany te będą krótkotrwałe i zakończą się z chwilą przykrycia gazociągów gruntem, uporządkowaniu placu budowy i przywróceniem stanu użytkowania sprzed budowy.
- W planie wyznacza się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych. W zakresie kształtowania zabudowy plan określa obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy, charakter zabudowy, gabaryty, wskaźniki zagospodarowania terenu, geometrię i kolorystykę dachów. Określa maksymalną powierzchnię i wysokość zabudowy, minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego.

- Ważną rolę w kształtowaniu krajobrazu odgrywa zielen i woda. W planie wyznacza się teren zieleni urządzonej (ZP), na terenach łąk i pastwisk (RZ) ustala się zachowanie zieleni naturalnej, w tym zadrzewień. Ustala się zachowanie oraz lokalizację rowów i zbiorników wodnych oraz zachowanie istniejących lasów uwzględniając zasady zagospodarowania w granicach strefy kontrolowanej.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczących negatywnych zmian w krajobrazie. Zmiany będą miały miejsce na etapie realizacji gazociągu, lecz będą to zmiany krótkotrwałe i odwracalne.

3. Ochrona środowiska wodnego

Ochrona środowiska wodnego powinna polegać na zapewnieniu jak najlepszej jakości, oraz utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, co wiąże się z ochroną wód przed zanieczyszczeniem oraz zapewnieniem jak najlepszych warunków retencyjnych.

Ustalenia planu zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku wodnym

- W zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem plan ustala uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów położenia w granicach GZWP Inowrocław – Dąbrowa i GZWP subzbiornik Inowrocław – Gniezno zgodnie z przepisami odrębnymi. GZWP 143 jest mało podatny na zanieczyszczenia i nie proponuje się dla niego wyznaczania obszaru ochronnego. Natomiast dla czwartorzędowego GZWP 142 proponuje się wyznaczenie trzech obszarów ochronnych. Zgodnie z ustawą Prawo wodne obszar ochronny ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego wojewoda na wnioski Wód Polskich. Obszaru ochronnego do tej pory nie ustanowiono. W takim przypadku ochrona wód powinno polegać na zasadach ochrony wód określonych w Prawie Wodnym (rozdz. 2), w którym mowa, że celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:
  - zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
  - zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
  - ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.
- Plan ustala zaopatrzenie w wodę ze zbiorczej sieci wodociągowej. Wyznacza się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Murczynie, oraz tereny zabudowy zagrodowej w miejscowości Brzyskorzystew i Wójcin. Wszystkie wymienione jednostki osadnicze mają dostęp do zbiorczej sieci wodociągowej. Murczyn jest zaopatrywany w wodę z wodociągu Wilczkowo, Brzyskorzystew z Gorzyc, natomiast Wójcin z Szczepanowa gm. Dąbrowa.
- Plan ustala zagospodarowanie lub odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia

12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019, poz. 1065), w którym mowa, że działka budowlana, na której sytuowane są budynki powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych. Budynki niskie to budynki o maksymalnej wysokości do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych. W przypadkach, gdy jest to możliwe należy rozważyć zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie działki. Nacisk na lokalne retencjonowanie wód opadowych kładzie Program wodno – środowiskowy kraju (aktualizacja - W-wa 2016 r.), wskazując na znaczącą rolę prawa miejscowego dopuszczającego zatrzymanie wody opadowej w miejscu wystąpienia opadu lub w jego okolicy.

- Ustala się odprowadzenie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu budowy kanalizacji dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych lub lokalizację przydomowych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z ustawą Prawo wodne w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ten sam, co systemy kanalizacji zbiorczej poziom ochrony środowiska. Miejscowości Brzyskorzystew, Murzyn i Wójcin obecnie nie są skanalizowane. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciel nieruchomości jest zobowiązany do przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych. Zbiorniki bezodpływowe, dopuszczone do czasu wybudowania kanalizacji, są rozwiązaniem bezpiecznym. Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Wybór rodzaju przydomowej oczyszczalni ścieków zależy o lokalnych warunków gruntowo – wodnych i wielkości działki. Zgodnie z ustawą Prawo wodne tego typu rozwiązanie musi zapewnić ten sam poziom ochrony środowiska, co systemy kanalizacji zbiorczej. Obowiązkiem gminy jest prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych między innymi w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w

celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych.

- W przypadku gazociągu na etapie realizacji może dojść do zanieczyszczenia środowiska gruntowo – wodnego. Dotyczy to przede wszystkim miejsc płytkiego zalegania wód podziemnych. Jednak przy sprawnym sprzęcie i zachowaniu należytej ostrożności nie ma takiego zagrożenia. W miejscach płytkiego zalegania wód podziemnych może zaistnieć konieczność odwodnienia wykopu, co może mieć krótkotrwały wpływ na deformację stosunków wodnych w skali lokalnej. Na etapie eksploatacji gazociągu nie będzie miało miejsca oddziaływanie na środowisko wodne.
- Gazociąg jest lokalizowany na terenach o innym przeznaczeniu. Nie zmieni się sposób użytkowania gruntów rolnych, łąk, pastwisk. Plan ustala zachowanie zieleni naturalnej, w tym zadrzewień o charakterze śródpolnym, krajobrazowym i nadwodnym. Nie zmieniają się zatem warunki retencji na tym terenie.
- Niewłaściwy sposób gospodarowania odpadami może wpływać na zanieczyszczenie środowiska wodnego. Plan ustala zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi. Zagospodarowanie odpadów odbywa się według zasad wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach oraz Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na podstawie której rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin jest aktem prawa miejscowego.
- W przypadku funkcji rolniczej główne źródła zanieczyszczeń to niewłaściwe stosowanie nawozów, w tym również naturalnych i środków ochrony roślin, hodowli. Dla terenów RM w planie są zawarte ustalenia wskazujące na konieczność gospodarowania nawozami naturalnymi w sposób zabezpieczający przenikanie wycieków do gruntu i wód, przechowywania stałych i płynnych odchodów zwierzęcych z zachowaniem obowiązujących odległości od zabudowań, granic działki i studni, stosowania szczelnych nawierzchni w pomieszczeniach i na wyznaczonych miejscach postoju oraz garażowania maszyn rolniczych. Należy dodać, że Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. został przyjęty „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”. Program będzie wdrażany na obszarze całego kraju.
- W planie ustala się obowiązek stosowania zakazów na terenach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z przepisami odrębnymi. W projekcie planu na tym terenie wyznaczono tereny łąk i pastwisk (RZ) oraz teren infrastruktury elektroenergetycznej (E) – są to istniejące słupy linii elektroenergetycznej 110 kV.

Przez teren przebiega trasa planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia. Zakazy dotyczące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią są zawarte są w Art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne. Zakazy te nie dotyczą planowanego sposobu zagospodarowania terenu. Wskazane jest, aby realizacja inwestycji odbywała się w czasie, kiedy teren nie jest zalany.

Ww. ustalenia planu w dostateczny sposób chronią środowisko wodne przed zanieczyszczeniem. Zmiany sposobu zagospodarowania terenu są niewielkie i w niewielkim stopniu wpłyną też na warunki retencji. Opady trafiające na grunt na otwartych przestrzeniach dzielą się na kilka części:

- część paruje od razu lub po pewnym czasie do atmosfery;
- część wchłaniają korzenie roślin, po czym przechodzi woda do liści, skąd paruje do powietrza (transpiracja);
- część spływa po powierzchni i dostaje się do wód;
- ostatnia część infiltruje w grunt zasilając wody podziemne lub w strefach drenażu, również wody powierzchniowe.

Inaczej przedstawia się obieg wody na terenach zurbanizowanych, które na terenie objętym planem stanowią niewielką powierzchnią. Planowane gazociągi będą usytuowane w gruncie i nie będą miały znaczącego wpływu na warunki retencji.

4. Wpływ na jakość powietrza

Biorąc pod uwagę planowany sposób zagospodarowania na terenach: zabudowany mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) oraz zabudowy w gospodarstwach rolnych (RM) źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest emisja niska, a na terenach RM dodatkowo produkcja zwierzęca może być źródłem emisji amoniaku do atmosfery. Poza amoniakiem wśród wytwarzanych w rolnictwie gazów wymienić należy: dwutlenek węgla, metan, tlenki azotu.

Rozwiązania zapobiegające niekorzystnym zmianom powietrza atmosferycznego

- W planie ustala się stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji, tj.: gaz, energia elektryczna lub energia odnawialna, w tym z biomasy, przy czym dopuszcza się stosowanie: kotłów na paliwo stałe o wysokiej sprawności. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (art. 96) Sejmik województwa Kujawsko – Pomorskiego przyjął uchwałę Nr VIII/136/19 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko – pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Dopuszcza się stosowanie instalacji odnawialnych źródeł energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

- W planie wyznacza się teren zieleni urządzonej, ustala się zachowanie na terenach łąk i pastwisk zieleni naturalnej, określa się minimalne powierzchnie terenów biologicznie czynnych, które zwykle są zagospodarowane zielenią. Zieleń wpływa na stan jakości powietrza głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Pochłania dwutlenek węgla i produkuje tlen, który, jest wytwarzany w zielonych częściach roślin w procesie fotosyntezy z udziałem energii słonecznej i wody.
- Produkcja zwierzęca może być źródłem odorów. Jeśli chodzi o odory, to pomimo braku uregulowań prawnych w tym zakresie, należy dążyć do ograniczenia ich emisji poprzez wybór technologii oraz stosować w miarę potrzeb dezodoryzację. W wielu przypadkach efektywne zmniejszenie emisji osiąga się przez przestrzeganie przepisów ogólnotechnicznych i sanitarnych (transport surowców, przechowywanie produktów, składowanie odpadów, gospodarka wodno-ściekowa).⁵
- W trakcie realizacji gazociągu stan powietrza w skali lokalnej pogarszają spaliny pracujących maszyn. Jest to oddziaływanie krótkotrwałe. Zrealizowanie sieci gazowej ma natomiast pozytywny wymiar w skali ponadlokalnej. Gaz jest zaliczany do paliw niskoemisyjnych i pozwala na zmniejszenie wykorzystywania węgla.

Biorąc powyższe po uwagę prognozuje się, że ustalony w planie sposób zagospodarowania przestrzeni nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na stan powietrza atmosferycznego, a w skali ponadlokalnej może przyczynić się do jego poprawy. Planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał również wpływu na warunki klimatyczne. Czynnikiem decydującym o zróżnicowaniu warunków klimatycznych w skali lokalnej jest pokrycie terenu. Inne warunki panują w lasach, inne nad polami i łąkami. Odmienne, warunki występują w obrębie terenów zurbanizowanych. W przypadku omawianego terenu zmiany w pokryciu terenu będą minimalne i dotyczą tylko obiektów kubaturowych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych oraz obiektów kubaturowych związanych z gazociągiem.

5. Ochrona przed hałasem

Na terenie objętym planem ochrony akustycznej będą wymagały tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych.

Plan ustala dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi na terenach:

- MN – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- RM – jak dla terenów zabudowy zagrodowej.

Tereny wymagające ochrony akustycznej leżą z dala od dróg o dużym natężeniu ruchu. Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco

---

⁵ Kośmider J., Mazur-Chrzanowska B., Wyszyński B. Odory. PWN Warszawa 2002.

oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego dopuszczonych w planie.

Na etapie realizacji inwestycji uciążliwością dla mieszkańców terenów wymagających ochrony akustycznej będzie emisja hałasu spowodowana pracą maszyn. Emisja ta będzie miała charakter krótkotrwały i przejściowy. Na etapie eksploatacji nie przewiduje się uciążliwości spowodowanych emisją hałasu.

6. Promieniowanie elektromagnetyczne

W granicach terenu objętego planem przez miejscowość Wójcin przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Natężenie pola elektrycznego w otoczeniu linii elektroenergetycznych zależy od napięcia, wysokości zawieszenia przewodów, wzajemnej odległości pomiędzy zawieszonymi przewodami i ich przekrojów oraz rozpiętości pręseł. Orientacyjna wielkość maksymalnego natężenia pola elektrycznego pod linią elektroenergetyczną przy napięciu 110 kV wynosi 2,0 – 3,5 kV/m. Wartość dopuszczalna składowej elektrycznej przy częstotliwości do 50Hz dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 10 kV/m, natomiast dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową 1 kV/m. Linia przebiega przez teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych (3RM). Zabudowa na tym terenie jest zabudową istniejącą, a budynek, nad którym przebiega linia nie jest budynkiem mieszkalnym. Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się w odległości 10 m od linii. W takiej odległości będą zachowane normy wartości składowej elektrycznej dla terenów przeznaczonych pod zabudowę. Stwierdza się to w oparciu o dane dotyczące badań obiektu zlokalizowanego w sąsiedztwie linii napowietrznej 110 kV. Pomiary wykonano w odległości 3,8 m od skrajnych przewodów linii. W otoczeniu budynku 2 m nad powierzchnią ziemi składowa elektryczna natężenia pola elektromagnetycznego nie przekracza 1 kV, co spełnia wymogi dla zabudowy mieszkaniowej.⁶

7. Wpływ na przyrodnicze obszary chronione, różnorodność biologiczną, florę i faunę

W rozdziale tym przeanalizowano rozwiązania, które mają na celu zapobieganie ograniczanie lub ewentualną kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, mogących być rezultatem realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie korytarza dla inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym - gazociągu wysokiego ciśnienia. Trasa gazociągu przebiega głównie przez użytki rolne w przeważającej części przez grunty orne. Łąki i pastwiska występują na trasie gazociągu w

---

⁶ <http://www.inzynierbudownictwa.pl>

sąsiedztwie rowów i cieków. Montaż rurociągu wymaga wykonania wykopu, a tym samym usunięcia gleby na gruntach ornych i roślinności na użytkach zielonych. Po zakończeniu prac roślinność powinna być ponownie wprowadzana na obszarze pasa montażowego. Zdecydowana większość zbiorowisk, które uległy negatywnemu oddziaływaniu, powinny odzyskać utracone funkcje. Hałas związany z realizacją inwestycji i obecność ludzi płoszą zwierzęta. Poruszający się sprzęt może prowadzić do zwiększonej śmiertelności drobnych zwierząt, dla których zagrożeniem są również wykopy.

Fragmenty terenu objętego planem znajdują się w granicach przyrodniczych obszarów chronionych. Są to: obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” oraz obszary chronionego krajobrazu: „Jezior Żnińskich” i „Jezior Żędowskich”.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, przyrodnicze obszary chronione

- Plan ustala uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów położenia częściowo w granicy obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” (PLH040028). W granicach obszaru Natura 2000 znajduje się 525 m planowanego gazociągu. Jest to teren niemal w całości stanowiący użytki zielone (poza ciekami i drogą) i takie przeznaczenie utrzymuje się w planie zagospodarowania przestrzennego. Na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Dla omawianego obszaru Natura 2000 nie ma planu zadań ochronnych, a w przypadku jego braku nie ma żadnych narzuconych ograniczeń, oprócz zasady, że użytkowanie nie może pogorszyć stanu ochrony rodzajów siedlisk i gatunków, dla których dany obszar utworzono. Najcenniejsze siedliska w granicach Ostoi Barcińsko – Gąsawskiej dotyczą otoczenia Jeziora Wolickiego, gdzie występuje starodub łąkowy; kserotermiczne skarpy nad jez. Kierzkowskim Małym (pajęcznica gałęzista, dzwonek boloński, posłonek rozesłany pospolity, wężymord stepowy, rutewka mniejsza); lasy liściaste w okolicy leśniczówki Chomięża Księża (kokorycz pusta, kokorycz wątła, złoć żółta, zerwa kłosowa, fiołek przedziwny); wilgotne łąki na południowych brzegach jez. Weneckiego (goździk pyszny, gryczuszka błotna, olszewnik kminkolistny). Wymienione tereny znajdują się poza terenem objętym planem.
- Na odcinku doliny pomiędzy jeziorami: Ostrowieckim i Kieszkowskim wskazane byłoby rozważenie możliwości ułożenia gazociągu metodą bezwykopową.

- Postuluje się, aby na etapie realizacji prace ziemne wykonywać poza okresem migracji wiosennych oraz poza okresem lęgowym ptaków.
- Po zakończeniu prac budowlanych należy odtworzyć warstwę urodzajną gleby w celu samoistnej odbudowy siedlisk i użytkowania ich w dotychczasowej formie (grunty orne, łąki i pastwiska wraz z towarzyszącą zielenią).
- Plan ustala nakaz zachowania ograniczeń w użytkowaniu terenów i zakazów, zawartych w przepisach odrębnych dotyczących Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich. Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich znajduje się 860 m planowanego gazociągu. Tereny przebiegu gazociągu pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu. Są to tereny rolnicze, w tym z dopuszczeniem zalesienia, tereny łąk i pastwisk, teren drogi oraz rzeka Gąsawka. Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich, na zachód od Gąsawki znajduje się 80 m planowanego gazociągu sytuowanego na użytkach zielonych, które pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu. Większy odcinek gazociągu w granicach tego obszaru (950 m) znajduje się pomiędzy jeziorami: Ostrowieckim i Kierzkowskim. Na tym odcinku gazociąg przebiega przez grunty rolne, użytki zielone, ciek łączący jeziora, teren drogi, teren zieleni urządzonej oraz teren zabudowy w gospodarstwach rolnych w Wójcinie. Tereny te po zrealizowaniu inwestycji pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu.
- Plan ustala lokalizację planowanego gazociągu na terenach o innym przeznaczeniu. Dla terenów rolniczych (R) ustala się zachowanie rolniczego sposobu użytkowania, a na terenach RL dopuszcza się zalesienia z zachowaniem ograniczeń w strefie kontrolowanej. Pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu tereny łąk i pastwisk (RZ) ustalając zachowanie zieleni naturalnej, w tym zadrzewień o charakterze śródpolnym, krajobrazowym i nadwodnym oraz rowów i zbiorników wodnych.
- Plan ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego dopuszczonych w planie. W uchwałach Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyznaczających obszary chronionego krajobrazu są zawarte zakazy w ograniczeniu zainwestowania. Między innymi obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego, do których zalicza się gazociąg.
- Gazociąg wysokiego ciśnienia jako inwestycja zaliczana do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia oceny

oddziaływania na środowisko, jeśli organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach taki obowiązek stwierdzi.

Oddziaływanie powodowane przez realizację gazociągu dotyczy obszaru pasa montażowego. Na rysunku planu informacyjnie pokazano granice pasa montażowego, który w granicach obszaru Natura 2000 w przeważającej części (65 % trasy) ma szerokość 7 m; na pozostałej części od 18 m do 30 m. Wąski pas montażowy dotyczy części położonej po obu stronach cieką łączącego jeziora: Ostrowieckie i Kierzkowskie. Oddziaływania będą miały charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny. Środowisko biotyczne zakłócone podczas prac montażowych powinno odzyskać swe poprzednie funkcje.

8. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne definiowane jako wszelkie występujące na ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka, zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Żadne z występujących dóbr nie będzie wykorzystywane w sposób powodujący zakłócenie równowagi w środowisku, a więc realizacja postanowień planu nie będzie miała znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne.

9. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Plan ustala ochronę konserwatorską w granicach stref „W” ochrony archeologicznej. Teren zajmowany przez stanowiska archeologiczne, objęty strefą „W” jest dostępny dla celów inwestycyjnych pod warunkiem przeprowadzenia niezbędnego zakresu badań archeologicznych zapewniających odpowiednie warunki ochrony konserwatorskiej.

Dobrami materialnymi z definicji jest wszystko, co dana jednostka ludzka może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne. Planowany gazociąg będzie przebiegał przez grunty należące do różnych właścicieli. Udzielenie zezwolenia na przeprowadzenie wspomnianych urządzeń powinno być poprzedzone rokowaniami z właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości o uzyskanie zgody na wykonanie tych prac. Rokowania przeprowadza osoba lub jednostka organizacyjna zamierzająca wystąpić z wnioskiem o zezwolenie.

10. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

Wpływ realizacji postanowień planu na zdrowie i życie ludzi jest wypadkową stanu poszczególnych komponentów środowiska, które zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Plan nie wprowadza istotnych zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza budową gazociągu wysokiego ciśnienia.

Na etapie realizacji inwestycji uciążliwością dla ludzi mieszkających w pobliżu planowanego przebiegu gazociągu będzie emisja zanieczyszczeń do atmosfery i emisja hałasu. Wpływać ona będzie na czasowe pogorszenie komfortu życia okolicznych mieszkańców. Po zrealizowaniu inwestycji sposób zagospodarowania i użytkowania terenu nie zmieni się.

Eksploatacja gazociągu nie będzie stanowić zagrożenia dla ludzi. Zagrożenie mogłaby stanowić awaria. Należy jednak dodać, że stosowane obecnie rozwiązania, terminowe przeglądy stanu technicznego i zastosowanie systemu monitoringu gazociągu sprawiają, że wystąpienie awarii jest mało prawdopodobne.

Ustala się ograniczenie zasięgu stref zagrożenia wybuchem od obiektów gazowych przy ich normalnej pracy do granic terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem G, natomiast w pozostałych przypadkach do oznaczonych na rysunku planu stref ochronnych od obiektów sieci gazowej. W wyznaczonych strefach nie planuje się zabudowy.

Biorąc powyższe pod uwagę nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na warunki życia i zdrowie ludzi.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ponieważ z poprzednich rozdziałów wynika, że planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska oraz na zdrowie i życie ludzi, mając również na uwadze położenie geograficzne omawianego terenu, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. Alternatywne rozwiązania

Gazowe inwestycje infrastrukturalne zaliczane są do inwestycji strategicznych, których głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa energetycznego Polski. Trasa planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia jest zbliżona do przebiegu istniejącego gazociągu DN150. Gazociąg DN 150 będzie funkcjonował do czasu wybudowania nowego. Zachowuje się istniejącą infrastrukturę gazowniczą, a mianowicie: odgałęzienia do Murzyna, Jaroszewa, Łabiszyna z dopuszczeniem ich przebudowy i rozbudowy. Planowany gazociąg omija tereny zabudowane, tereny leśne i w niewielkim stopniu ingeruje w obszary cenne pod względem przyrodniczym. Wybór trasy można uznać za optymalny.

Należy dodać, że planowany sposób zagospodarowania terenu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Żninie Nr XLVI/401/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. i Nr VII/34/2011 z dnia 30 marca 2011 r..

Planowane zmiany nie są sprzeczne z zasadą rozwoju zrównoważonego definiowanego jako rozwój społeczno - gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

13. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymienia projekty dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wśród wielu wymienionych dokumentów znajduje się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Wśród elementów, które prognoza powinna zawierać wymienia się również propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Elementy poddane analizie w przypadku omawianego dokumentu ograniczono do tych elementów ustaleń, których kontrola jest możliwa za pomocą narzędzi pozostających w kompetencji władz samorządowych. Monitoringowi powinny podlegać te elementy środowiska, których stan wymaga poprawy. Jeśli chodzi o stan środowiska, to należy wymienić zły stan wód JCW. W związku z tym istotnym elementem kontroli powinna być ocena zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu, a w szczególności, rozwiązanie gospodarki ściekowej (co 4 lata). Ochrona wód polega na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do tych wód, zatem wyposażenie terenu w infrastrukturę techniczną (rozwiązanie gospodarki ściekowej) w prosty sposób przekłada się na ochronę wód. Na etapie eksploatacji gazociągu monitoring powinien dotyczyć prawidłowego utrzymania wyznaczonej strefy kontrolowanej.

STRESZCZENIE

Rada Miejska w Żninie w dniu 25 października 2019 r. podjęła uchwałę Nr XVI/149/2019 w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Latkowo-Wrzosy na terenie gminy Żnin. Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przebiegu inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym tj. gazociągu wysokiego ciśnienia. Teren planu obejmuje obszar o powierzchni 83,38 ha.

Teren objęty planem w większości obejmuje obszary o niewielkich deniwelacjach poza doliną Gaśawki na odcinku pomiędzy jeziorami: Żnińskim Dużym i Dobrylewskie oraz doliną rynnową pomiędzy jeziorami: Kieszkowskim i Ostrowieckim. Gmina Żnin ma charakter rolniczy. Przeważają gleby wysokich klas bonitacyjnych. W przypadku infrastruktury podziemnej gleby mogą być użytkowane rolniczo.

Teren objęty planem leży w dorzeczu Warty w granicach czterech JCWP rzecznych. Są to: Pomorka, Gaśawka od Jeziora Sobiejuskiego do ujścia, Gaśawka do wypływu z Jeziora Sobiejuskiego, Noteć od Małej Noteci do jeziora Wolickiego. Wszystkie oceniono, jako będące w złym stanie i tylko jedna – Pomorka nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Przyczyny złego stanu wód, to niedostateczny stopień skanalizowania, a także presja rolnicza. Teren objęty planem leży w granicach JCWPd GW600043. Jej stan chemiczny oraz ilościowy zostały ocenione jako słabe, a JCWPd zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. W tym wypadku teren objęty planem nie ma wpływu na ten stan.

Teren objęty planem leży w granicach głównych zbiorników wód podziemnych. Są to: Zbiornik międzymorenowy Inowrocław Dąbrowa (GZWP 142) i Subzbiornik Inowrocław – Gniezno (GZWP 143). We wschodniej części gminy, w rejonie jezior: Kierzkowskiego i Kierzkowskiego Małego występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy opracował ocenę roczną jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim dotyczącą roku 2017. Gmina Żnin w rocznej ocenie powietrza strefie kujawsko-pomorskiej znalazła się w obszarze przekroczeń ze względu na: stężenie średnie roczne BaP w pyłe zawieszonym PM10, liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h O₃ w 2017 roku (poziom celu długoterminowego) i O₃ - ze względu na wartość AOT40 w 2017 roku (poziom celu długoterminowego).

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały zawarte w uchwale i załączniku graficznym. Wyznacza się tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Murczyniu, zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych w Brzyskorzystewie i Wójcinie, tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesienia, tereny łąk i pastwisk, lasów, wód powierzchniowych śródlądowych, infrastruktury technicznej – gazowniczej, komunikacji drogowej i kolejowej, infrastruktury technicznej elektroenergetycznej.

Planowany gazociąg jest lokalizowany na terenach o innym przeznaczeniu. Po jego zrealizowaniu konieczne jest przywrócenie dotychczasowego stanu. Mając na względzie

zachowanie funkcji środowiskowych, w szczególności tworzenie podstaw dla rozwoju różnorodności biologicznej w planie pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu grunty rolne, lasy, tereny rolnicze z dopuszczeniem zalesienia. Pozostawia się również cieki i rowy melioracyjne. Plan ustala minimalne powierzchnie terenów biologicznie czynnych (MN i 1RM-50%, 2 i 3RM-40%, ZP-70%, 1-8E - 20%), które zwykle są przeznaczane pod zieleń. Mozaika terenów rolniczych, lasów i wód sprzyja bytowaniu gatunków zwierząt preferujących takie warunki. Ochrona powierzchni ziemi polega również na ochronie dziedzictwa archeologicznego. Plan ustala ochronę w granicach strefy „W” ochrony konserwatorskiej.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczących negatywnych zmian w krajobrazie. Większe zmiany będą miały miejsce na etapie realizacji gazociągu, lecz będą to zmiany krótkotrwałe i odwracalne.

Ochrona środowiska wodnego będzie polegała na rozwiązaniu gospodarki ściekowej. Ustala się odprowadzenie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, przy czym do czasu budowy kanalizacji dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych lub lokalizację przydomowych oczyszczalni ścieków. Niewłaściwy sposób gospodarowania odpadami może wpływać na zanieczyszczenie środowiska wodnego. Zagospodarowanie odpadów odbywa się zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. W przypadku funkcji rolniczej główne źródła zanieczyszczeń to niewłaściwe stosowanie nawozów, w tym również naturalnych i środków ochrony roślin, hodowli. Obecnie obowiązuje „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”. Program będzie wdrażany na obszarze całego kraju. Na etapie eksploatacji gazociągu nie przewiduje się zanieczyszczenia środowiska gruntowo – wodnego.

Dla ochrony powietrza ustala się stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji. Dopuszcza się stosowanie instalacji odnawialnych źródeł energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Zrealizowanie sieci gazowej będzie miało pozytywny wymiar w skali ponadlokalnej. Gaz jest zaliczany do paliw niskoemisyjnych i pozwala na zmniejszenie wykorzystywania węgla. Planowany sposób zagospodarowania terenu nie wpłynie na pogorszenie warunków klimatycznych.

Na terenie objętym planem ochrony akustycznej będą wymagały tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych. Plan ustala dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla tych terenów. Tereny te leżą z dala od dróg o dużym natężeniu ruchu. Uciążliwość na etapie realizacji gazociągu może stanowić praca maszyn. Hałas ten będzie krótkotrwały i przejściowy.

W granicach terenu objętego planem przez miejscowość Wójcin przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się w odległości 10 m od linii. Na podstawie dostępnych danych dotyczących pomiarów dla tego

typu linii elektroenergetycznych stwierdza się, że zostaną zachowane wymogi odnośnie promieniowania elektromagnetycznego dla zabudowy mieszkaniowej.

W projekcie planu uwzględnia się położenie w granicach przyrodniczych obszarów chronionych, respektując zasady zagospodarowania na tych terenach. Fragmenty terenu objętego planem znajdują się w granicach przyrodniczych obszarów chronionych. Są to: obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Barcińsko-Gąsawska” oraz obszary chronionego krajobrazu: „Jezior Żnińskich” i „Jezior Żędowskich”. Dla obszaru Natura 2000 nie ma planu zadań ochronnych, a w przypadku jego braku nie ma żadnych narzuconych ograniczeń, oprócz zasady, że użytkowanie nie może pogorszyć stanu ochrony rodzajów siedlisk i gatunków, dla których dany obszar utworzono. Najcenniejsze siedliska w granicach Ostoi Barcińsko – Gąsawskie znajdują się poza terenem objętym planem. Plan ustala nakaz zachowania ograniczeń w użytkowaniu terenów i zakazów, zawartych w przepisach odrębnych dotyczących Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich. Na tych terenach między innymi obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Gazociąg jest inwestycją celu publicznego, której zgodnie z ustawą o ochronie przyrody zakaz ten nie dotyczy.

Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na zasoby naturalne definiowane jako wszelkie występujące na ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka.

Eksploatacja gazociągu nie będzie stanowić zagrożenia dla ludzi. Zagrożenie mogłaby stanowić awaria. Należy jednak dodać, że stosowane obecnie rozwiązania, terminowe przeglądy stanu technicznego i zastosowanie systemu monitoringu gazociągu sprawiają, że wystąpienie awarii jest mało prawdopodobne. Ustala się ograniczenie zasięgu stref zagrożenia wybuchem od obiektów gazowych przy ich normalnej pracy do granic terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem G, a w wyznaczonych strefach zagrożenia wybuchem nie planuje się zabudowy.

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko, z uwagi na położenie geograficzne terenu.

W prognozie nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Wybór trasy można uznać za optymalny. Trasa planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia jest zbliżona do przebiegu istniejącego gazociągu DN150 i część istniejącej infrastruktury gazowniczej zachowuje się.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Behnke M., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów europejskiej sieci ekologicznej natura 2000 w wybranych krajach Unii Europejskiej oraz w Polsce. Gdańsk 2004 r.
- Mapa topograficzna gminy Żnin w skali 1 : 10000.
- Pazdro Z. Hydrogeologia ogólna. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1983.
- Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny. IGPIK. Kraków 1998.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r., poz. 914).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019, poz. 1939).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. z 2013, poz. 640).
- Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004. Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTO: Warszawa 2004 r.
- Sołowiej Daniela. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań 1992.
- Szponar A. Fizjografia urbanistyczna. PWN, Warszawa 2003.
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. 2019 poz. 2010 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2020, poz.55 ze zm.).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2020, poz. 310 z zm).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. 2018 poz. 2067 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r. poz. 701. z późn. zm).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2020, poz. 293 z zm).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz.U. z 2018, poz. 1152, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz.U. z 2015, poz. 139).

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, upoważniające mnie do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko.

Informuję, że w 1974 r. ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi w zakresie geografii, na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a prognozy oddziaływania na środowisko wykonuję od 2001 r.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Maria Dobroń

Ww. oświadczenie stanowi załącznik do Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej Planu zagospodarowania przestrzennego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Latkowo - Wrzosa (Uchwała Rady Miejskiej w Żninie z dnia 25 października 2017 r. Nr XXIX/331/2017).